

LOMANE

Poloyo Lome Yeneke Wia Wetekane Pipia

¹ Polo nopa Keraisu Yesunole-kama takama yaku ago mekene uku. Akolaliyo ali atoane wene epetekakomopa one agale patu kautakoane kakene oane auane yamotoa tokome nopa one wa kayo oa motoka tokolo ni uku.

² Enimopa Akolaliyo kiwi yatene auapekene dikou wa one agale toawe akane ali-kiti namolo namolo papete wene taka taka tokale one bokuke wia mekama-kala nekeneya. ³⁻⁴ Eni epetane ko ikilepa tone Ali Muno Yesu Keraisu ko uku. Einagopa ali latia nikilepa Depidi-loeke tawa nekeneya. One yomini-pala mekome epetekoakama tikilepa Akolaline mana tokome taneya. Nome mea tua pokale Akolaliyo moa kamotokakilepa i agopa one manago one tele patu kautakoa mea kakono wene tamene wa taneya. ⁵ Kipa one Aposelo ali-kiti meamene wa toto pewe witikome takoa motikilepa Yesu einagome taneleke toka. Nipa e ku yatename Yesunomo yakoa mootokoa oneme tamene wa akene toa litia toa one kei pia tomotoa tokome toka. ⁶ Wini Lome take meki yene kiwi padeka-kitika Akolaliyo one wa takoa motaneya. Nipa Yesuke lukoa memotoa tokome taneya.

⁷ I agale wiane mekakilepa wini Lome take meaneya Akolaliyo kipa one kolotini yene wa

takoa motane-kitike wetekou wane tuku. Kini kowitikakilepa eni yene pewe wia kilikoa memotono toe wane toneketai Akolali tone Ali Muno Yesu Keraisuta kowitikaku-ye.

Polo Lome Take Poateka Wene Pianemo

⁸ I pipia titiane wiane mekakenepa Yesu Keraisu patu kautakoane kakene Akolali-pala ke wane uku. Kiwi peyake ke wane ikilepa kini Yesuke wene tugoa mekete tikimo ta piko peyake meki-kitame yakatapedikili tekene ni uku. ⁹ Akolaline leneke kakene eya wane uku. One kowitikene-kama kiwi wene taneya kowitikoane uku. Nipa onekele wedoane takama yawou wane one manake epetekoa akene agale oane mema yakene uku. ¹⁰ Nitoane Akolali kowitikenepa no Lome takeka moa wetekateko wene pikepa moa wetekoa ta wane one kowitoane okala tuku-ye. ¹¹ Epetane Yominiyo no wene takaka toane kiwika olaukadene tekene kiwi enadiya wane kowitoane uku. Kipa one tele patu kautakoa kama pomotoane tekene ni uku. ¹² Nipa tone Yesuke wene tugoa mekete tokomo yakaate toa mape wiitakutukoa meatoane ekene uku. ¹³ Anu oyalawe eya wa wene taneya meamene. Yesunomopa ete pa yatene-kiti pitikoi toane oane mema yakolu padeka-kitame yakoa motokoi toa wini Lome takeka kime yakoa momotoane tou wane lugutukoane noadene tokala tokou. Nitikala tokouyake papukamokale wete noamokou. ¹⁴ Geriki agale yakoa iki yene ni Geriki agale yakamene yene ni wene meameane yene ni wene muno meane yene enika eni yene peyame yakamotoane tekene Yesunomo ta piko peyake

toaweane oma pamedeku. ¹⁵ Nitamedekuno, wini Lome ta ludu kiwi mekika tugatekoane Yesunomo oane meadiya wane wene plane mekene uku.

¹⁶ Yesunomo toaweane amene ya toamokolo meku. Onekemo yakoa motiki peyapa Akolaliyo telekole tokome toa mokala toko. Ete pa yatene naniko toa moademe Yu yene namolo takoa toa motokono, one eni tokomo edoane amene ya momotoa-pe. ¹⁷ Akolaliyo ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa toa motikilepa pa kini Yesuke wene tugakileke ni toko. One eni toko ko ikilepa Yesunomo toaweane uku. Enilekepa one bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Akolaliyo poanele toamene tetepo takane yene meemoa pikilepa titiketeka wipitiketeka oneke wene tugoa mekete tekete nitoi.*

Akolali Ali Atoa-pala

Kotimi Yoa Mekomo

¹⁸ Akolaliyo a tibu mekome enekolo one nimini agalepa ele kule poanele toa kaukoa agopa takatapeki yename onekele takamoa poanele-kama tikili enekome kotimi yoa meko. ¹⁹ Nipa one kakome tokole wene toatiki toa padeya padeya kiwi pakeke keleyo witakakala tokoyake paya nou toa poanele pa toma yakili tokome kotimi yoa meko. ²⁰ One kakome tokole kini leneme enamele toamokoyake itono tibuta latia plane-peteka opika one latia pianeya-kiti leneme keleyo enamele toko. Keleyo enekete tekete one tele taneya meemoa pokona, Akolali wa amele toko wa amediki. Akolali kawamoko wa edoa omotoa-pe. ²¹ Akolali onepa dikane ago wa wene taneya

meketeke one kei piatiki toa kei piamoa ke wa wamoa tokoi. Nitoapa kini wenepa bebo akatapea yomiyomume agopa takatapea taneya mekoi. ²² Nipa wene muno kakeneya meku wa oake kaua kaloa kakete tokoi. ²³ Nitoapa pa tootapeneya meemoa poko Akolali kowitoake wakete kini yoname latikoinakeya-kiti kowitoai tokoi. Nipa eya adeka ali ini kai kaya enika eni yomini latia kakoa etepea kowitima pokoi. ²⁴ Nikepa ele kule poanele touno wene pikoile pa toma pomotoa Akolaliyo wakeneya. Nipa pamoko mea kini kini tigini toa potokatakutukakete ya tanele toma-kala pomotoa wakeneya. ²⁵ Nitane yename Akolalinemo ete pimotoa wawa kapene peku noai taneya. Nitoapa padeya padeya peya latia plane ago Akolali kowitamoa onekele takamoa tekete one latia pianeya-kiti adeka pia yomini latia kakoa kowitima nekeneya. Nitaneyake ali atoa toto peyame one kei enabuna pia-kala kamedeko. Ee nimini.

²⁶ Eni yename etepea poanele toma pokoi ke Akolaliyopa pamoko mea kini tigini toa potokoa ya tanele toma pomotoa wakeneya. Nitikalepa kini atoameka toa potokakete kinikane tebea piameneya atoa yatene kini kini wa kinikane latikoa tebea pikala taneya. ²⁷ Alimeka kini atoa tebea piameneya ali yatene kini kini wa atoa latikoane tebeane piouno wene kibutuma yakeneya. Nipa kini kini ete oto wa ya tanele tuku pekete toapa kini tiginike wa kini tokoinakale nami wipitinokala taneya. ²⁸ Nipa Akolali edeya weike wene taneya meamoono, tokamotato wa paya nou toa mekoli enekomepa kini toamatekoile-kama toma pomotoa wakeneya.

²⁹ Nitaneyake kini tepene e ku poane wene witoa tagatapeneya mea eya toma yakeneya. Poane peku noa toa ni padeya padeya tepi moa ni lenee pia ni epetanele toma yakoi yene-pala poane wene pia ni ali wia tukoa ni neno-kama oa ni kapene wakoa ni kotu kabunu kawa ³⁰ ni akoa agale oa ni Akolali-pala kotimi yoa ni ete yene paya tetepo takoa ni mate agale oa ni ele kule poanele titia toa ni etene ninetane agale tagoa toamoa ³¹ ni ete ali atoake wene meameneya mea ni ne auapeane ile tou wa oake toamoa ni ete yene mama moamoa ela moamoa tiki. ³² Enika enile tikileke Akolaliyo one totono litikome kibu moa tukoono wene teketeke pa toma yaki. Nika kini eni tikina toa ete yename toma yakile eneketepa epetanele tiki wa kei pikala tiki.

2

Akolaliyo Ali Atoa Takoa Enatekamo

¹ Anu oya enika eni poanele tikipa poanele mati eni tiki wa neme-kiti kikoa akakilepa pinali neke wa kikoa eke toko. Nemeka enika eni poanele toma pekeke okono, pinali neke wa kei piamele toamoko. ² Enika eni poanele toma yaki-kitipa Akolaliyo kini tanemo pitia yakoa kibu motikilepa kiyoke-kama tokono wene to-tome toko. ³ Enika eni poanele nemeka pa toma yakeke ete yename poanele tikimo pitia yakoa toaweake akakepa nipa Akolaliyo ete yene kibu motokome nepa kibu moamoono wene pianeya meke toko-pe. ⁴ Akolaliyo ne pewe-kama wia poti mama moa tokoyake one eni tokolepa neme pale tane tetepo takoa meko patu. Nipa neke

poanele tewitikoa oneke tepe kolotini pekamotoa nepia mekome tokome ni pewe-kama wia kako wa neme wene toamoko patu. ⁵ Ae, oneke tepe kolotini pekamade kolotini lupi taneya meke toko. Widikakolekepa Akolaliyo nepala kotimi yoa mea kibu moo. Nipa ali atoa-pala kotimi yoa mea kiyoke takoa eneka-petepa nitoo. ⁶ Enipetepa Akolaliyo ali atoa kini kini toma yakoileke nami wia topo takakala too. ⁷ Pade-kitame epetanele toma yaketepa nipa Akolali pa tootapeneya meko toa kiwika meadiya wa wene pia mea ni Akolaliyo kiwi kei platekale toa enekala toa ni mea kama poatiki ka tuku tokoa kawa tekete epetanele toma yaki. Nitiki yene-pala Akolaliyo ke wa topo takakome mea kama pomotoa toademe toko. ⁸ Pade-kitame nitameneya kinikile-kama toa nimini agale yakamadete wawa poane peku noa tikilipa nipa Akolaliyo topo takakome kotimi yoa mea tete meademe toko. ⁹ Poanele toma yaki peya Akolaliyo eni tete mea ke enekoa mekakilepa Yu yene namolo takoa ni Yu yeneke lokoa pa yatene ali atoa kikilikoa toademe toko. ¹⁰ Epetanele toma yaki peya Akolaliyo one pa tootapeneya meko toa memotoa tokome kei pia tepe kolotini kilikoa pikoa toademe toko. Nipa Yu yatene namolo takoa ni kiwike lokoa pa yatene ali atoa kikilikoa toademe toko. ¹¹ Nipa Akolaliyo Yu yatene ali atoa e ku pa yatene ali atoa takoa enoa akakilepa Yu yatene e ku pa yatene midi piitapeane tetepo takoa toko.

¹² Akolaliyopa Mosesene totono yakamene pa yatene ali atoame poanele tokoileke nami wia kibu motikilepa nipa one totono ete pimotoa koiso

akoa kibu moa atukoo. Eni totono yametane Yu yename poanele tokoileke nami wia kibu motik-ilepa nipa eni totono kime tetekadiki wa eni totono litikome koiso akoa kibu moo. ¹³ Akolaliyo ali atoa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekilepa Mosesene totono yatekoileke tokoya mena. Eni totono litia tokoileke ni toko wane ekene uku. ¹⁴ Moseseyo one totono pa yatene ali atoa yameameneyake padeka-kitame kini weneme epetanele toma yaki. Nipa eina totono yakoa motane tetepo takoa tiki. Enipa kini tepeme epetekoa tamene wa oko toa tiki. ¹⁵ Ile poanele tadeku ile epetanele tadeku wa tepeme takatakutukakono, Akolaliyo Mosesene totono kini tepene lukane tetepo takoa tiki. ¹⁶ Akolaliyo ali atoa takoa enekilepa kini tepene meaneya yawa takoa enoa akakala too. Nipa Keraisu Yesu one patu kautakoa kakome nitikamotoo. Enipa Yesunomo pine toane oane metekuna toa too.

Yu Yene Mosesene Totonoke Lukoa Meanemo

¹⁷ Ae, anu oyago neme-kiti Yu ago kaku wa oa ni Mosesene totonoke tugoane meku wa oa ni Akolaliyo Yu yatene-pala oya kakoa meko wa mate agale oa toko. ¹⁸ Eya waka neme-kiti oko. Akolaliyo wene pikole wene taneya meku wa oa ni Mosesene totono olaukaneya tekene epetanele-kama takoane tuku wa oa ¹⁹ ni leneta lianeya meki-kiti yono moane ka yameane auane pone ni yomiyomu keneke meki-kiti pa takoane tuku wa oa ²⁰ ni Mosesene totonokepa Akolaliyo wene takanemo niminimo-kama kabe koukoa wia mekaneya pikono, eni totonopa wene

meamene-kiti i i wane olaukoane mati-kitika mane mane oane tuku wa enika eni mate agale neme-kiti okala toko. ²¹ Ae, anu oyago ete yene wini mane mane ekeke pinali neke wa mane mane wamokono, dekolo toko-pe. Panagoneya kode moameamene wa mane mane ikilepa kode noake oko patu. ²² Mone padane atoa tebea piameamene wa mane mane ikilepa padane atoa tebea piitikoake oko patu. Pa yene kini yoname latia kakoa lodo yoa kowitikiya-kiti kote motuku wa neme ikilepa kini losu yapu keneke pianeyakiti kode moake oko patu. ²³ Mosesene totonopa ne Yu yatename pikoa kako wa neme-kiti mate agale ikilepa eni totono tetekama peke Akolali ya takatekoake oko patu. ²⁴ Nilekepa Akolaline bokuke eya wa papete wia mekaneya piko. *Yu yene kini toma pikilekepa pa yatene-kitame ekete ipa Akolaline yatenameke tikiti patu wa one ibini tema piki.*

²⁵ Mosesene totono litia teke pene opiane matiyane kepene teigamotoa tokolopa nipa Akolaliyo eni matipa one wa takoa motoko. Ae anu oyago nedo kepene teiganeya meake Mosesene totono tetekakolopa nipa Akolaliyo nepa kepene teigamene ago tetepo takoa meko. ²⁶ Mone pa yatene agome one kepene teigameneya meake eni kiyo akene totonodo litia tokolopa Akolaliyo einagopa kepene teigane ago tetepo takakome one yatene ago wa takoa motoko. Enipa nimini uku-pe. ²⁷ Nika dikane pa yatene agopa one kepene teigameneya meake eni totono litia tokomepa ne-kiti eya wa kikoa akademe toko. Nepa kepene teiganeya meko

Yu agome eni totono bokuke wia mekaneya pikoa kakeke tetekakala tadeko wa ne kikoa akademe toko. ²⁸ Yu agopa one tepene paya wene pimotoake kepene teiganeya mekomepa nipa one eni adekapa yoname pa tokoo pianeya pata pale taneya. ²⁹ Akolaliyo panago-kiti i agopa one nimini Yu yatene agono, one wa takoa motoko agopa one adekapa kepene tokoo pianeya mena. One tepene pianeya. Eni adekapa Epetane Yominiyo pianeya. Nipa Mosesene totono litia taneya mena. One eni tepene plane adekapa ali atoame enoa kei piamikiyake Akolaliyo enoa kei piko.

3

¹ Akolaliyo toto Yu yateneka e ku pa yateneka takoa enameneya midi piitapeane tetepo takoa mekono, toto Yu yenepa edeya weike kepene teigako patuno, tokamota, pa meato wa totome amele toko patu. ² E'e mena. Akolaliyo toto Yu yatene ele kule toa pewe wia yopia meko. Tobou kakoa pewe eni witikomepa one agale pikoa kamene wa toto yatene takoa oa metaneya. ³ Nitaneyake toto yatene padeka-kitame one agale yakoa moamokoi. Nitikoino, Akolaliyo kiwi yatene auapekenepa dikou wa oa pikana toa taatekoa toamoko patu. ⁴ E'e mena. Ali peyamedo kapene wakoa okolipa Akolaliyo niminimo-kama oo. Enilekepa Akolaline bokuke one-pala akenemo eya wa wia mekaneya piko.

*Pademo pademo ikilepa niminimo-kama wini
oko wa peyame oi. Peyamedo ne koiso
akoa eketepa padele padeleta neme tikilepa*

niminile-kama tadeko waka oi wa padame wia mekaneya.

⁵ Totome poanele tikilepa Akolaliyo niminile tokole keleyo witamotoa tokono, tone eni tokoo poaneleke Akolaliyo kibu motokomepa poanele onemeka toko wa totome amele toko-pe. Enipa itono peku noai tiki-kiti paya nou toa mekete ikina toane uku. ⁶ Akolaliyo nitikome toamoko. Akolali onedo *kijoke-kama* meamokome too tokapa nipa ali atoa edoa takoa enoa akamotoa-pe. ⁷ Panagome eya wa-kiti paya nou toa mekome oo. Yomiyomume tole pa wedoa witakako toapa anu kapene wakoane uku agaleme Akolaline nimini agale keleyo witakakala toko. Nitikolo peyame one kei pikala tikino, Akolaliyo eni kapene wakoane uku agaleke edoa kibu momotoa-pe wa panagome-kiti oo. ⁸ Nimo wado ikilepa epetanele witamotoa tekete poanele toma pato wa okome oo. Pade ali-kitamepa noanuka enimo uku wa no akoa akedikili yateku. Dikoa kapene yokaki yene nami wia enatiki toa Akolaliyo kibu moademe toko.

Kiyo Akenele-kama Toko Ago

Odeneka Meamoko

⁹ Nipa toto Yu yene mea epetekakete ete pa yatene moa patukakono, Akolaline leneke atiki toa meamele toko wa totome mate agale amele toko patu. E'e mena. Yu yeneka e ku pa yateneka toto peyapa tone toko poaneleme moa labakaneya meko. Enipa kipala wete olaukakounakamo uku. ¹⁰ Nikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Kiyo akenele-kama toko ago odeneka meamoko.

¹¹ *Akolalinemo wene taneya meko ago odeneka meamoko. Akolali mekota poateko ka tuku toa kako ago odeneka meamoko.*

¹² *Ali atoa peyame Akolali tewitikoa wakete etepea pale toma pekeneya. Epetanele toko ago odeneka meamoko.*

¹³ *Nipa tuane ago pade oloyo tootokoa itonome kauameneka kotimi atepea noko toa kini tomo pookepa poanemo atepea witakala toko. Kini kekemepa ete yene oa yotokakala tiki. Kini kabunumepa kayame tania tukou toa oa potokakala tiki.*

¹⁴ *Kini kabunumepa ele kuleme ke enekakolo memotoa ete yene-pala poanemo oa kaki.*

¹⁵ *Lene pia mekamotekete pitakete ete yene pa wia tukapokala tiki.*

¹⁶ *Padeka padeka yaketeka ete yene tete mea ke enekakole toma yaki.*

¹⁷ *Tepe kolotini kilikoa meamene agopa tokolo meki.*

¹⁸ *Akolali piti motikileka toamiki wa panagome Akolaline bokuke wia mekaneya.*

¹⁹ *Moseseyopa ile tamene ile toameamene wa one totono yametikilepa eni totonoke lukoa mekoi peya kikilikoa yametaneya. Nitaneyano, Akolaliyo koiso akaka-petepa poanele padeleka toamene ago no i meku wa teyo oo tokolope. Peyame one eni totono tetekakala tiki.*

²⁰ *Padameka eni totono litiane tootapekuya tekene Akolaline leneke poanele toameneya meku wa amele toamoko. Eni totonomepa ali atoane poanele i i wa keleyo wene taka taka tokolo tekene ni uku.*

Akolaliyo Ali Atoame Poanele Toameneya

Meane Tetepo Takoa Wene Kaneyaya Mekomo

²¹ Opa eina namolo totono ete pimotoa Akolaliyo one ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneyaya mekome toko totono yameteko. Nipa Moseseyo one totono wia mekakomeka ni Akolaline agale toaweake akane alikitame kini boku wia mekaketeka i i wa deka deka toa wia mekapiane toa opi taateko yameteko.

²² Akolaliyo one ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneyaya mekilepa pa kini Yesu Keraisuke wene tugakileke toko. Nipa oneke wene tugoa meki peya midi piitapeane tetepo takakome toko. ²³ Yu yateneke pa yatenekitika toto peyame Akolaline totono tetekaketepa one mekome tokole kotuke adekoa meamele toamokolo pa meko. ²⁴ Nitikoyake Keraisu

Yesuyo toto oto toa moademe tuaneyaya tokolo Akolaliyo pa pewe witikome totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneyaya meko.

²⁵ Ali atoa kini poanele tokoike tua atukayano, neke kamate ponomotoa tuamene wa Akolaliyo Keraisu Yesu moa wetekaneyaya. Nipa ali atoa oneke wene tugakolipa kini poanele tokoike po letu mekakana keetapea wene keaneyaya meademe tokome ni wetekaneyaya. Nitoapa kini tokoi poanele oneme enoa wawameneyake one leneke poanele toameneya meane tetepo takakome tanele eni yametaneyaya. Papetepa ali atoame poanele tokolika Akolaliyo tigotokoa layo wete pitikameneya. ²⁶ Nitaneyano, opi onepa poanele-kama kote motokago mekomeke tadeko wa totome wene tomotoa tokome Keraisu tone

tokoo poaneleke tumotoa moa wetekaneya. Opa Akolaliyo Yesuke wene tugoa meki-kitipa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko.

²⁷ Akolaliyo toto toa momotoa tekete tone wa kei pia mate agale oko patu. E'e mena. Ni edoa-mo. Mosesene totono litiane tootapekene epetanele-kama tuku wa padameka mate agale amele toamoko. Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa toa motikilepa tone Yesuke wene tugoa mekoleke ni toko. ²⁸ Nipa panagome-kiti Mosesene totono litia tootapeamokomeke Yesuke wene tugakolopa Akolaliyo einagopa poanele toamene ago tetepo takoa wene keaneya meko.

²⁹ Akolaliyo pa yatene-kiti wawa Yu yatene takoa talo toa meko patu. E'e mena. Yu yateneka e ku pa yateneka toto peya Akolalike-kama lukoa meko.

³⁰ Akolali wa oateko agopa one odene meko. Ni agomepa kepene teigane agoka kepene teigamene agoka Yesuke wene tugakolopa poanele toamene ago tetepo takoa wene keaneya meko. ³¹ Nipa Yesuke wene tugoane mekuno, Mosesene totono edeya weike litiku patuno, tokamota wane ekene ukutu-mo. E'e mena. Yesuke wene tugoa meketepa nipa Mosesene totono wedoa pikoa kako.

4

Eberame Akolalike Wene Tuganeleke

Poanele Toamene Ago Tetepo Takanemo

¹ Nipa tone kaua ago Eberameke edemo ato patu. ² Eberameyo epetanele toma pekenelekedo Akolaliyo onepa poanele toamene ago tetepo

takoo tokapa nipa Eberame pinali one wa kei piamele too toka. Nitoo tokake Akolaline leneke kakome pinali one wa kei piamele toameneya. ³ Akolaline bokuke Eberameke eya wa wia mekaneya piko. Akolaliyo tou wa ikilepa nimini taatekoa toatekomo eni oko wa Eberame Akolalike wene tugoa meaneya. Nitaneleke Akolaliyo Eberame poanele toamene ago tetepopa ni takaneya.

⁴ Panagome-kiti panagono pupu takakolopa pupu pine agome topo toa kue eya ete metekilepa iya pa puputuane ne pewe witikene meteku wa metekoya mena. ⁵ Akolaliyo pa puputua pewe wiou toa tokome poanele tiki ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko. Nitikono, panagome-kiti Mosesene totono litia tootapeamokomeke Akolalike wene tugakolopa Akolaliyo one eni wene tugakoleke einagopa poanele toamene ago tetepo takoa wene keaneya meko. ⁶ Mosesene totono litia tootapeamele toamokaleka Akolaliyo poanele toamene tetepo takane agopa kolotine meatekaleke Depidiyo papete eya wa wia mekaneya.

⁷ *Akolaliyo kini poanele tokoike po letu mekakana kea wawa ni kini poanele moa agopa takatapea taneya mekoi-kitipa kolotine meoi.* ⁸ *Nipa poanele toma yakaleka Akolaliyo poanele toamene tetepo takane agopa kolotine meoo wa wia mekapianeya.*

⁹ Kolotine meoi wa ikilepa kepene teigane Yu yeneke odene akeneya patu. Kepene teigamene yatene-kiti kikilikoa okome akeneya patu. Nikepa

eya wane okouna. *Eberame Akolalike wene tuganeleke Akolaliyo one poanele toamene tetepopa ni takaneya.* ¹⁰ Nipa Eberame einagopa poanele toamene ago tetepo takakilepa Akolaliyo manipete titia taneya-pe. Eberame one kepene wete teiganeya mekale titia taneya-pe. E'e mena. One kepene wete teigameneya pa mekale titia taneya. ¹¹ Nititikaneyake Eberame pinali one wa kepene teigamotaneya. Nipa one kepene wete teigameneya pa mekome Akolalike wene tugakale Akolaliyo one poanele toamene ago tetepo takane adeka eni pianeya. Akolaliyopa naniko pa yatene-kitika kepene wete teigameneya pa mekete oneke wene tugakoileke poanele toamene yene tetepo takateka adeka eni dekoa piipianeya. Nitaneyano, eni yene peyane pinepa Eberame. ¹² Kepene teiganeya meki Yu yeneka kini pinepa Eberame. Eberame one kepene wete teigameneya pa mekome Akolalilinele takama yakene toa Akolalike wene tugoa meki Yu yeneke uku.

Akolaliyo Dikou Wa Oa Piane Toa Tokome

Oneke Wene Tugaki-kiti Auapekomo

¹³ Oneme latiane pikou taapa nemeka neeke tama pokoi yenameka yopia mema pomotoane yameou wa Akolaliyo Eberame-pala oa pianeya. Akolaliyo nimo ikilepa Eberameyo one totono litia tokale tokome akeneya mena. Eberame oneke wene tugoa mekale tokome ni akeneya. Nipa Akolaliyo Eberame poanele toameneya meane ago tetepo takakome tokome ni akeneya. ¹⁴ Akolaliyo nitameneya eina papete oa pikana toa taatekoa tokome kini totono litia tiki-kitido one

mana kono-mikiti latikoa auapekome too tokapa Akolalike wene tugakilepa edeya weike toko-pe wa totome oatekole pioo toka. Ni Akolaliyo dikou wa Eberame-pala eina oa pikilepa pata pamo eni akedeko waka oatekole pioo toka. ¹⁵ Nitoo tokake padameka kini totono oyake litia tootapeamele toamokono, Akolaliyo kotimi yoa mea kibu moo. Ae, kini litia toatiki totonodo piamokolopa Akolaliyo ali atoa kini totono tetekakala tiki wa akamele toamoko.

¹⁶ Akolaliyo one papete oa pikana toa taatekoa tikilepa ali atoa oneke wene tugakileke toko. Kini totono litia tikileke tokoya mena. Ali atoa auapekilepa pa pewe witikene tou wa wene toopikana toa toko. Ni Eberameke tagoi yene peya auapeou wa wene toopikana toa toko. Nitikome Mosesene totono litia tiki Yu yene takoa auapekoya mena. Eberame tane toa oneke wene tugoa meki pa yeneka pa pewe witikome auapeko. Nitikono, toto peyapa Eberamene mana kono-mikiti wane uku. ¹⁷ E ku yatene opia tagateko ago ne moane latikuna wa Akolaline bokuke wia mekaneya pikono, Akolaliyo Eberame einagopa toto peyane kua ago tetepo takoa meko. Eberame wene tugoa meane ago Akolaliyopa tuane ali atoa moa kamotokoa ni eya kuya wete witamene-kiti witamotoa kayo oa toko. ¹⁸ Akolaliyo dikou wa oa pikana toapa edoa taatekoa tamele toko patu wa Eberameyo oake poti nepia meaneyano, Akolaliyo e ku yatene peya mati Eberameke tama nekene tetepo takoa meko. Nipa *neeke tama pokoi yenepa tagoi keneya aloa tagatapeoi* wa oa pikana toa taatekoa toko. ¹⁹ Eberame einagopa mali

ege takupeta kadukoa (100) tadiya ponokale koto kawane kaku ago tuadene meku wa wamoa ni tiobatoa Sera atue deya tokome one mati opikamele toamoko wa wamoa tokome Akolalike wene tugoa meaneya. ²⁰ Nipa poome toameneya nepia mekilepa Akolaliyo oa pikana toa taatekoa toamoko patu wa wameneya one taatekoa toatekale pa nepia meaneya. Nitoapa Akolalike-kama wene wedoa tugoa mea one kei pia taneya. ²¹ Nipa Akolaliyo tou wa oa pikana toa taatekoa tamele toko wa wene taneya meaneya. ²² One eni wene tuganelekepa *Akolaliyo Eberame einagopa poanele toamene ago tetepopa ni takaneya.* ²³ One wene tuganeleke poanele toamene ago tetepopa ni takaneya wa padame wia mekakomepa Eberameke odene akeneya mena. ²⁴ Totokeka akeneya. Tone Ali Muno Yesu tuaneya pikale moa kamotokane ago Akolalike wene tugoa mekoki toke uku. ²⁵ Einago Yesupa tone tokoo poaneleke tumotoa Akolaliyo moa wetekaneya. Nitoapa totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meademe tokome one moa kamotokaneya.

5

Akolaliyo Ali Atoa Toa Motikilepa

Kini Yesuke Wene Tugakileke Toko

¹ Tone Yesuke wene tugakoleke Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekono, poi pitikolo tokome poti kilikoa meamele toko. Tone Ali Muno Yesu Keraisu nome mea tuaneleke toko. ² Oneke wene tugakolo tokome

one etename pewe wia yopikota meamene wa yametaneyake toto eida-kama meko. Nipa a tibuke Akolali pa tootapeneya meko toa totoka meemoa poo wa kolotine yako. ³ Ke enekakolo meake wedia-kama meko. Nipa Akolaliyopa onekele takoa wawameneya poti takoa togakete toatekole ooyametekono, ke wa kolotine meko. ⁴ Ke enekakolo meake onekele poti takoa togoo tokolo enekome Akolaliyo totopa nitatiki yene tadeko wa kei pioo. Toto kei pioo wa wene teketepa nipa one wipitikome toatekale taatekoa too wa nepia meko. ⁵ Nitoe nepia-kala mekilepa eya wa wene taneya nepia meko. Oneme totoke wene mekoa tagatapeko wa wene tomoapa one Epetane Yomini totoke moa wetekaneyano, one taatekoa toatekale nepia mekilepa poi nokotikameneya nepia meko. ⁶ Pinali tone wa toa moamele toameneyake toto poanele tokokitike Keraisu taatekoa nome mea tuaneya. Nipa Akolaliyo one tuateka oi meepikana toa taatekoa tuaneya. ⁷ Panagome-kiti Mosesene totono litia kiyo akenele tokagoke tuamou wa wene pikomeke nee epetaneya-kama lawetoa auapeko agoke tuademe oko patu. ⁸ Totome poanele toma yakoloka kiwi toane mou wa Keraisu nome mea tuaneya. Nipa kipa one kolotini yene wa wene tomotono ta wa Akolaliyo okana toa nitaneya. ⁹ Yesuno kamate ponokaleke Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko. Nitikono, Akolaliyo ali atoa-pala kotimi yoa mekome kibu motoka-pete Yesuyo toto kei pia toa moo tadeko. ¹⁰ Totome Akolali-pala poi teia mekopeteka etenane wene kekou wa manago Keraisu

totoke tuaneya. Nitaneyake tone Akolali-pala odene wene pianeya mekono, Akolaliyo toto-pala edoa kotimi yoa mea kibu momotoa-pe. Opa kiwi toane mou wa Yesu one etene mekota mea kakono, Akolaliyo toto kibu moamoo. ¹¹ Kibu moamoo wa wene taneya mekete eya wa oa toko. Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo taneleke totopa one etene-pala oya kakoa mekono, Akolali-pala ke wa kolotine yako.

Poloyo Eyagota Adam Keraisutake Akenemo

¹² Adam odene agokepa poane totono itonoke tageneya. Eida eni tageneme enipete titimoa ali atoa tuma-kala nekeneya. Ali atoa peyame poanele toma-kala yakete tekete nitaneya. ¹³ Moseseyo one totono weteyameameneyake ali atoame poanele toma yakeneya. Nitaneyake eni totono piameneya tokome Akolaliyo kini eni poanele tokoike po letu pikoa mea kibu moatekalee pade piameneya. ¹⁴ Nitaneyake Adam einagoke titimoa Moseseke tugoapa ali atoa peya tuma-kala nekeneya. Kini poanele tikilepa Adam einagome Akolaline totono tetekakome tanele toameketeke tuma-kala nekeneya.

Adam einago mekilepa naniko taatekoa noateka ago Keraisu adeka pia meaneya. ¹⁵ Nitaneyake einagotapa odenele tane agota mena. Odene ago Adam einagome poanele tanelekepa ali atoa peya mati tuma-kala nekeneya. Wa Akolaliyo padele akole tikilepa eya taneya. Panagome-kiti panago nami kakameneya padeya pa meou toa padena ago Yesu Keraisu moa wetekaneya. Nitikale nokome ali atoa peya

mati pewe wia tagama pekeneya. ¹⁶ Akolaliyo ali atoa nami kakamo Keraisu pa wetekaneleka odene ago Adameyo titia tane poaneleka odene kotu kakoa taneleta mena. Odene agome padele poanele tanelekepa oneke tagoi peya Akolaliyo koiso akoane kibu mou wa oa pianeya. Wa ali atoame poanele-kala toma yakolika Akolaliyo Keraisu moa wetekakilepa kipa poanele toamene yene tetepo takoane wene keaneya meou wa wetekaneya. ¹⁷ Odene ago Adameyo poanele titia tanelekepa ali atoa peya tuatekoi peku laweteko agoke lukoa mea tuma-kala nekeneya. Wa Akolaliyo padele akole tikilepa ali atoa peya poanele toamene tetepo takoane wene keaneya meada wa nami kakamo pewe-kama wia kako. Nipa padena ago Yesu Keraisu patu kautakoa meki-kitipa tobou ali atoa latia meemoa pomotoa toko. ¹⁸ Titia tane poanele odenelekepa ali atoa peya kibu moamele taneya tokome tuma-kala nekeneya. Nitaneyake padele kiyo akenele odenelekepa ali atoa peya poanele toamene tetepo taneya meamele tokolo meemoa poadete tiki. ¹⁹ Odene ago Adam einagome Akolaline agale tetekanelekepa ali atoa peya mati poanele tane yene tetepo taneya meaneya. Nitaneyake padena agome Akolaliyo tamene wa okana toa litia tootapeanelekepa ali atoa peya mati poanele toamene yene tetepo taneya meoi.

²⁰ Moseseyo one totono yametekilepa ali atoame ele kule poanele keleyo toma pomotoa taneya. Nitaneyake ali atoame poanele toma pekene toa Akolaliyo pewe wima pokome moa patukatapeneya. ²¹ Ali atoa kini toma pekene

poaneleme kiwi moa laboa yopima nekeneya tokome tuma-kala nekeneya. Akolaliyo pewe wia yopima pikilepa ali atoa poanele toamene yene tetepo takoane wene keaneya meou wa toko. Nipa tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoa kakete meemoa pomotoa tokome ni toko.

6

Tone Keraisu-pala Lipuaneya Mea Tukomo

¹ Ina okounakalekepa nipa eya wa amele toko patu. Totome poanele toma poko toa moa patukakome Akolaliyo pewe ate toa wima poo. Pewe ate toa wima pomotono, poanele pa toma pato wa ato-pe. Enimo wamato-li. ² Poane peku laweteko agoke lukoa mekoota mea tuumotekete pou toa tone namolo poane wene wia wakeneya mekono, eina namolole edoa pa toomoa pato-pe. Enile pa toma poamato-li. ³ Anu oya-lawe totome Yesuno ibini wedekoa ue motikilepa nipa one-pala dekoa tuou toa tokoo. Enipa wene toamikiti-pe. ⁴ Totome ue motikilepa one-pala dekoa tukolo moa oloyo taneya piou toa tokoo. Nipa Akolaliyo pa teleta tootapeneya mekome Keraisu moa kamotokakana toa totoka wete moa kamotokakale meou toa weneya totono litia toma poadete ue motokoo.

⁵ Tone Keraisu-pala odeneka dekoa tuou toa mekono, one moa kamotokane toa totoka moa kamotokaneya meemoa poo. ⁶ Nitoono, totome eya wene toko. Tone namolo poane wene tepene pa meaneya yomo lekaneyake Yesu-pala odeneka wia dekaneya kawou toa mekilepa eina namolo wene wia wawadete toko. Nipa tone poaneleme

toto moa labaneya mekota tewitikoa poadete toko. ⁷ Ali pade tua pokolopa nipa one poaneleme one wa moa labakamele toamoko. ⁸ Keraisu-pala odeneka dekoa tuou toa meketepa eya wa wene toko. Toto tuake wa kamomotekete one-pala lipukaneya meemoa poo. ⁹ Keraisupa one tukale moa kamotokaneya tokome wa tuamoo. Wa tuamateko ago tokome tukileme one wa lauaneya piamoo. ¹⁰ One tukilepa ali atoa tone toko poanele wia atukatapea taneyano, wa pade tuamoo. Opi Keraisu meemoa pikilepa Akolalinele-kama takoa meemoa poko. ¹¹ Nitikono, kipa kini tokoi poaneleme kiwi moa labaneya mekoita mea tuane tetepo takoa meamene. Nitikete Keraisu Yesu patu kawa kelekoa mekete Akolalinele takoa mema pamene.

¹² Kini tokoi poaneleme kiwi moa labakoa talo tomotoa laukameamene. Nipa ele kule poanele toatiki wene ponoko toa litia toameamene. ¹³ Kini yono kawa lene eyame poanele tomotoa laukameamene. Nitameneya Akolali neeke-kama lukoane meou wapa tuake kamoia pekene yene tetepo takoa meamene. Nipa yono kawa lene ika iyame nekele takakilepa epetanele-kama tou wa oneke lukoa meamene. ¹⁴ Kini papete litia toatekoi totono litiku pekete toa teko tokale wakoi. Opi pewe-kama wia kako agoke lukoa mekete tikino, kini tokoi poaneleme kiwi wa moa labakoa talo tamele toamoko.

¹⁵ Ina okounakalekepa totome eya wa amele toko patu. Eina namolo totonoke lukoa meameneya pewe-kama wia kako agoke lukoa mekono, poanelepa atiki toa tamele tokono, tato

wa ato-pe. E'e mena. ¹⁶ Nekele-kama takouno, kueme topo toa moa egetamene wa panagoke lukoa meketepa nipa einagome ta wa okalekama litia toi. Enakale toa poaneleke-kama lukoa meketepa poanele etepea toa tua poi. Nitameneya Akolali neke agale-kama yakoane tou wa oneke lukoa meketepa one leneke poanele toameneya meane tetepo taneya meemoa poi. Enipa nimini ukutu-pe. ¹⁷ Anu oya-lawe kiwi papete poaneleke-kama lukoa meake opi lukoa meamekete tiki. Naniko olaukane totono pine toa litia tekete tikino, Akolali-pala ke wane uku. ¹⁸ Kipa poaneleke-kama lukoa mekoita Akolaliyo toa motaneyano, opa kiyo akeneleke-kama lukoa meatiki yene latitapeneya mekete tiki. ¹⁹ Anu oya-lawe kipa wene meamene yeneno, kime yakatiki toane eya wane uku. Papete kini kawa yono lene kabunu ika iyame poanele tou wa poaneleke lukoa mekete abeyale ele kule ya tanele toma yakoi. Opi nitameneya kini kawa yono ika iyame kiyo akenele tou wa epetanele toma pamene. Nipa panagome kueme topo toa moa egetaneya meou toa mekete kinikile toameneya Akolalinele takama pamene. ²⁰ Papete poaneleke-kama lukoa meketepa epetanele toma pamedeku wa wene toamokoi. ²¹ Opi poanele-kama tekete tadeko wa ya tokolo mekete tiki. Eni ya tanele toma yakoinake edeya nami enekoi-pe. Widikoado pa toma yaketepa padeya epetaneya moameneya tua atutapeoi. ²² Nitatekoiyake kipa kini tokoi poaneleme moa labakaneya mekoitake Akolaliyo toa motaneya. Opa kueme topo toa moa egetaneya meou toa onekele-kama takama

yakete tiki. Nitoapa padeya epetaneya mou toa wene kiyo akeneya mekete mea kama poadete tiki. ²³ Eya wane ekene uku. Poane pekudo noai teketepa ku poaneya enou toa etepea tua poi. Akolaliyo kiwi pa pewe witikome peku lawetekale noai teketepa ku epetaneya enou toa mea kama poi. Nipa tone Ali Muno Keraisu Yesu patu kautakoa kakete nitoi.

7

Adona Mekete Toatiki Adeka Pianemo

¹ Anu oya-lawe kipa Mosesene totono wene tiki yeneno, eya wane uku. Panago tuameneya pa mekomepa eni totonome moa lauaneya meko. ² Motane atoa pade one ana pa mekolopa nipa eko tutu pade alike pamele toamoko. Anado tukolopa nipa tutu pade alike oyake pamele toko. ³ Ana wete tuameneyake eko pade alike pokolopa nipa ete-kitame i atoa nepa mone poamateko alike wini pokono, pamoko atoa tadeko wa iki. Wa anado tukolopa kinita adona mekete toatiki totonome moa lauaneya meamoko. Nipa tutu pade alike pokolopa i atoa nepa pamoko atoa wa padameka amele toamoko.

⁴ Anu oya-lawe kipa yomo lekaneyake Keraisuno tigini-pala odeneka wia dekane tetepo taneya mekete tikino, Mosesene totonome moa lauaneya meamekete tiki. Opa atoa pade ana tukolo pade alike pou toa kipa Keraisuke lukoa mekete tiki. Ku wedoa tuou toa onekele takama pomotoa tokome Keraisu einago tukale Akolaliyo moa kamotokaneya. ⁵ Papete tone poane wene litia tokoo-petepa Mosesene totonome mena wa

akenele ele kule poanele toada wa totome wene pia tokala tokoo. Nipa poane ku tuou toa tua atua poatekoole tokoo. ⁶ Papetepa toto poo yapu piou toa Mosesene totonome moa lauaneya mekoo. Opa toto moa labakanele litia toa mea tuou toa mekono, Mosesene totonome moa lauaneya meamele toamoko. Opi weneya totono Epetane Yominiyo wene takakole totome litia tokono, eina namolo totono wia mekane toa litia toateko toa mena.

Tone Toko Poaneleme Toto Moa Koigako

⁷ Ina okounakalekepa edemo ato patu. Eina totonokepa poanele tageneya wa totome amele toko patu. E'e mena. Eina totonomepa poanele i i wa yametaneya. *Mone panagoneya tepi moameamene* wa-kiti yameamoo tokapa nipa eina toadiyano wenepa poane wene piadeku wane wene toamou toka. ⁸ Eina totonome mena wa okale tekene eya kuya moadiya wane tepime tuaneya yakou. Eina totonodo piamoo tokapa poanelepa i i wane tetoane enamele toamoo toka. ⁹ Papete eina totono yakameneya mekenepa epetanele tukuno wene pianeya mekou. Wa naniko eina totono wene tokou-pete laigoapa ele kule poanele tepene pia tagatapekale ¹⁰ ae, nopa tuane atuane poateku ago tadeko wane wene tokou. Nipa eina totonomepa no meemoane pomotoa yamepianeyake etepeane pone tuou wane wene tokou. ¹¹ Anu tepene poanele witakomepa eni totono litia tootapeke meemoa poo wa no oa yotokokale litiane tootapeane enoane meane teko tokale wakou. Teko tokale wakenepa ae nopa tuane atuateku ago tadeko wane wene tokou.

¹² Eina totonopa Akolalinele takakete toateko totono. Eina totono wia mekanepa Akolalinele takakete toateko agale kiyō akene agale epetane agale kabe koukoa wia mekaneya. ¹³ Eina epenemo-kama wia mekane totonomeke no tuane atuane pomotoa toko-pe. Mena-li. Toto wia tukakilepa tone toko poaneleme-kama toko. Nipa no auapeateko totonomeke no tuane atuateku ago tadeko wane wene tomotoa tikilepa anu toma yaku poaneleke toko. Nitikono, ele kule tikilepa dika dika toamene poanele eni tekene tadeku wane wene tomotoa toko.

Tone Tepene Kako Poi Tokomo

¹⁴ Eina totonopa Epetane Yominine weneke alaneya wa totome wene tokoyake no pa itonole tuku ago meku. Nipa poane peku laweteko agome kueme topo toa moa egetekale meou toane poaneleme moa lauaneya meku. ¹⁵ No nitane agome ele kule toma yakilepa wene bebo ootapeneya meane tuku. Nipa padele epetanelepa toadiyano wene pianeke toamoane ni padele poanelepa kote motukuno, toamou wane wene pianeke tokala tuku. ¹⁶ I poanelepa toamouno wene pianeke wa tekenepa nipa eina totonopa epetaneya wane wene tekeneke tuku. ¹⁷ Poanele eni tukupa anu weneme tukuya mena. Anu tepene poane wene witakome ta wa okole-kama tuku. ¹⁸ Eya wane wene tukumoka uku. No itono peku naku agopa anu weneme epetanele padeleka toamuku. Nipa padele epetanele toadiyano wene pianeke tamele toamokolo wakala tuku. ¹⁹ Nipa padele epetanele

touno wene pikule toamukuyake padele poanele toamou wane wene pikule tokala tuku. ²⁰ Poanele toamouno wene pianeke wa tekenepa nipa anu weneme tukuya mena. Anu tepene poane wene witakome ta wa okole-kama tukuya.

²¹ Edikakilepa moa koigane totono litiane tou toane tuku. Padele epetanele tou wane wene piku-pete-kama padele poanele toateku wene patukatapekala toko. ²² Anu tepemepa Akolalilinele takou wane wediane mekuyake ²³ anu lene yono kawa eyame poane totono litia tou toa tokome tepene epene wene piku toa moa kautakala toko. Nipa lene yono kawa eyame tane poanelemepa pinali no wa moa labakala toko. ²⁴ Ae, no wene kedame tuaneya mekuno, pinali no wa moa laboa atukama eni pokoya-kitike teyo toa motoko patu. ²⁵ No toa motikilepa Yesu Keraisu oneme toono, one tokaleke Akolali-pala ke wane uku.

Nipa Akolaline totonome moa lauaneya meada wane wene pikuyake poane peku naku ago tekene anu lene yono kawa eyame poane totono etepea litiku pokome toko.

8

Epetane Yomini Totoke Awinome Mekilepa

Meemoa Pomotoa Tokomo

¹ Toto Yesu-pala lipua meko-kitipa Akolaliyo tone poanele tokooke nami wia kibu moatekole piamoko. ² Ni edoa-mo. Papete eina namolo totono litiku pekete toapa tone tokoo poaneleme toto etepea tuma pomotoa taneyake opi Epetane

Yominine totono litia tekete Keraisu Yesu patu kautakoa kakete meemoa poko. ³ Tone wene pikole etepea litia toma pokoya tokome Mosesene totonome toto oyake moa kiyo akamele toameneya. Nitaneyake tone toko poaneleke tumotoa Akolaliyo one mana itonoke moa wetekakakalepa toto poanele toko ali-kitane lene timini tigini eya kakeneya nome mea tuaneya. ⁴ Nipa ali atoapa kini tokoi poaneleke kibu moa wia tukamedeko wa eina namolo totono wia mekapiane toa taatekoa tokome toto luku Yesu tuaneya. Nitaneyake tone poane wene pikole litia toamekete Epetane Yominiyo wene takako toa litia toko-kitipa Akolaliyo poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko.

⁵ Kini poane wene litia itonole toma yaki-kitame kinikileke-kama wene piitikaneya yaki. Epetane Yominine wene litia tiki-kitame Epetane Yominineleke-kama wene piitikaneya yaki. ⁶ Kini poane wene pianeleke wene piitikaneya yaki-kitipa kinikile etepea toa tua poi. Epetane Yominineleke-kama wene piitikaneya yaki-kitipa meemoa pekete tepe kolotini-pala kilikoa meoi. ⁷ One wene pikole-kama tokagome Akolali-pala poi teja meko. Dikane agome Akolaline totono litia toamademe wawa tagakala toko. One eni totono litia tamele toamokolo tokome ni toko. ⁸ Kini wene pikile-kama litia tiki-kitame Akolaline wene kekamele toamoko.

⁹ Anu oya-lawe kiwi pade edikoa meameneya kini namolo poane wene litia toamekete tiki. Nipa Epetane Yominiyo wene takako toa litia tekete tiki. Akolaline Epetane Yomini kiwike awia nome

mekolopa nitikete tiki. Keraisuno Epetane Yomini awinameneya meko agopa Keraisuno oyago mena. ¹⁰ Keraisu kipala lipua mekalepa Akolaliyo kipa poanele toamene yene tetepo takoa mekome kini yomini-pala meemoa pomotoa too. Kini tokoi poaneleme kini tigini wia tukakaleka nitoo. ¹¹ Nika Yesu tukale moa kamotokane ago one Yomini kiwike awinome mekalepa Keraisu moa kamotokane ago Akolaliyo kiwika tuaneya pikoika moa kamotokoo. Nipa one Epetane Yomini kiwike awinome mekale tokome nitoo.

¹² Akolaliyo nitoono, anu oya-lawe one Epetane Yominine wene pikole-kama totome litia tamedeko. Tone namolo poane wene pikole litikileka toamato. ¹³ Kini poane wene pikoiledo litia teketepa etepea tua poi. Nitameneya kini namolole poanele tokoilepa Epetane Yomini patu kautakoa kakete tewitikoa wawapa meemoa poi. ¹⁴ Epetane Yominiyo wene takako toa litia tiki-kitipa Akolaline mana kono-mikiti eni. ¹⁵ Kime papete Akolali piti motaneya meketepa kueme topo toa moa egetane yename pinago piti motaneya meou toa mekoi. Akolaline Epetane Yomini kiwike awinikilepa edikoa pa mea kamotoa tokome awinaneya mena. Akolaline mana kono-mikiti latikademe ni awinaneyano, Akolali kowitikilepa Atai wa totome kayo oa tokala toko. ¹⁶ Nitikolopa Epetane Yominiyoka tone yominimeka kipa Akolaline mati-kiti tekete ni tiki wa toto wene takakala tiki. ¹⁷ Totopa Akolaline mati-kitino, Atai Akolaliyo onekeya-kitipa kini wa nani yameoo. Onekeya eni motikilepa Keraisu-pala lipua mea odeneka

motekete moo. Nilepa toatekoyake papete Keraisuyo tete mokoaka kakene toa totomeka tete mokoaka kako. Nipa one pa teleta tootapeneya meko toa meadete tekete ni toko.

Wipitikete Mea Epetekatekomo

¹⁸ A tibuke Akolali pa tootapeneya meko toa meateko peku naketepa mea epetekoono, opii-mene tete motikilepa pa nateya motane tetepo takoa moatoane uku-ye. ¹⁹ Akolaliyopa one peku mati-kiti ino, enoe wa toto keleyo moa yameatekole one eteya latianeya peyame nepia mekilepa eni toateko ta wete pata wete pata wa nepia meki. ²⁰ Akolaliyo latianeya peyapa etepea pata pale toa alama nekeneya. Nilepa kini weneme taneya mena. Akolaliyo papete wene toopiane toa taneya. Nitaneyake Akolaliyo wipitia toatekale poti nepia mema nekeneya. ²¹ Papete Akolaliyo one eteya latianeya peya poo yapu moa pitikou toa etepea lomuma pomotoa wakeneyake wipitikome eya too. One peku matikiti poaneleme moa labakanetake toa motokome toka toa tokome one eteya latianeya peya pewe wia kawa pa takalogoo. ²² Namoloka opika one eteya latianeya peyame eni toateko ta patamotoa nepia mekilepa mati kakene atoame mati opiademe ka oa welea meko toa toko. Enipa totome wene tokomo uku. ²³ Totomeka edikoa nepia meko. Nipa toto tuaneyaya pikolo Akolaliyo moa kamotokoa one mana kono-mikiti latikatekole nepia meko. One eni toatekole titia tokome one Epetane Yomini totoke moa wetekaka tokolo wete toa togamene wa totome kenemada oa nepia

meko. ²⁴ Akolaliyo enika enile toa togatapeoo wa oneke wene tugoa meketepa toto toa momotoa nepia meko. Padele toatekaleda wete taatekoa tokale eneketepa pa nepia meamoo. Wete taatekaneya tokome nepia meateko toa mena. ²⁵ Wa padele toatekale wete taatekoa toameneyake nepia meato wa wedia mekilepa pegene kakalogo wawameneya poti nepia mea togako.

²⁶ Epetane Yominyoka toto auapekomo uku. Toto taba ali atoame edemo oane kowitiku patu wa Akolali kowitadete wili toa meko. Nipa tone tepene meaneya kabunume toaweamele toameneya mekete pa kenemada oa meko. Edikakilepa Epetane Yominyo mama moa auapekome kowitikakolo toko. ²⁷ Akolaliyo takoa motane ali atoane edikoa kowitikakilepa Epetane Yominyo Akolaline wene pikole-kama litia toko. Nitikolo tokome ali atoane tepene meane toa tetaonekago Akolaliyo one Epetane Yominye wene pikole-kama wene taneya meko.

²⁸ Padele padele ke enekakole-kama Akolaliyo kabe koukoa talo toa mekilepa oneke wene mekoa meki-kiti mea epetekamotoa tokome ni toko. One papete wene toopikana toa taatekoa kayo oa motane ali atoake uku. Enipa totome wene tokomo uku. ²⁹ Akolaliyo one papete takoa moopiane-kitipa one mana kako toa kamotou wa moa kakapianeya. Nipa mana Keraisuke loko one mana kono-mikiti memotoa taneya. ³⁰ Mana Keraisu kako toa kamotoa moa kakapikana yene noe wa Akolaliyo kayo oa motaneya. Nitoa memotoa kayo oa motokana yenepa poanele toamene

yene tetepo takoa meaneya. Nitane yenepa a tibuke pa tootapeneya meemoa poatekoi peku lawetaneya.

Keraisyuo Taneleke Akolaliyo Totopa

One Kolotini Yene Wa Yopia Mekomo

³¹ Kipala ina okounakalekepa totome edemo oko patu. Akolaliyo edikoa auapekono, toto-pala teyo edoa poi teia memotoa-pe. ³² Akolaliyopa one mana pa kamotono, wateamene wa wamokome toto peyake tumotoa taneya. Nitaneyano, toto auapekilepa padele padele epetaneleka toa pewe-kama wia kakome too. ³³ Akolaliyo one takoa motokana yenepa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekono, one eni ali atoamepa poanele tiki wa teyo akoa agale omotoa-pe. ³⁴ One eni ali atoa poane take pomotono ta wa Akolali-pala teyo edoa akamotoa-pe. Keraisu Yesu totoke tuaneya. Tuaneya pikale Akolaliyo moa kamotokatekaneyake etenane nimini yono lono pome kakome waye wa toto kei pikome toko. ³⁵ Keraisu einago totoke wene wedoa mekoa mekono, edeyame moa letekamotoa-pe. Padele padeleme ke enekakolo mekilepa wene kedame tuaneya mea ni tete mooka kawa ni kobume tuaneya mea ni kawateko mamina toameneya pa mea ni kotikaneta mea ni pade-kitame wia tukadete tikili mea tokoloka Keraisu toto-pala lipua-kama mekono, padameka moa letekamele toamoko. ³⁶ Enikepa padame papete Akolaline bokuke eya wa wia mekapianeya.

Akolali, totopa ne yatene ali atoano, ta patako abuna ete-kitame kiwi wiou wa totopa sipi

sipi kai tetepo takoa wikala tiki wa wia mekapianeya.

³⁷ Nitaneyake totoke wene mekoa meko ago Keraisu patu kautakoa kakete eni yene moa kautalogako. ³⁸⁻³⁹ Akolaliyo kipa one kolotini yene wa totoke wene mekoa meko toa Keraisuka totoke wene wedoa mekoa meko. Toto tua pokoloka pa mekoloka Keraisu totoke pa wene mekoa-kala mekono, edelo ali-kitameka ipono-kitameka toto moa Keraisu-pala pilikamele toamoko. Opi-mene witakole-kiti nani witatekole-kiti a tibuke tokole-kiti keti itonoke tokole-kiti enika enilemeka toto moa Keraisu-pala pilikamele toamokono wene tuku. E nimini.

9

Poloyo Iserere Yene Mama Motanemo

¹ Kipala imo ikilepa Keraisu patu kautakoane kakene nimini uku. Kapene yokakene wamuku. Winimopa niminimo oko wa Epetane Yominiyo no wene takakolo tekene ni uku. ² Nipa wene kedame tuane matiyame uku. Tepe-pala we tokolo meane kakene uku. ³ Enipa Akolaliyo no yatene luku nopa kekaneya latikoa wawou toa no mukiti yamea tewitikoa wamotadiyano wene pianeya mekene uku. Nipa no moa Keraisu-pala pilikoa no luku Iserere yatene no yatene ali atoa moa lipukoa toa momotadiyano wene pikene uku. ⁴ Papete no yatene ali atoapa Akolaliyo kipa one wa takoa motokome one mana kono-mikiti latikaneya. Nitoapa kiwi pakeke one toko paka witaneya. Ni kiwi auapekene dikouno ile tamene wa oa togotoa ni kini litia

toatekoi totono i i wa yamea taneya. Kini losule tekete toatekoileka i i wa yamea ni kiwi toa moatekago moa wetekatekamo oa mea taneya. ⁵ Iserele yatenepa eya ibini akene ali-mene Eberame Aisaketa Yekobe toa einago-meneke tama nekeneya. Einali-meneke Keraisuka tageneya. Einagopa ako odene mekome eya kuya peya talo toa meko ago Akolalino, one-pala ke wa oa-kala mema patoane uku. Ee nimini.

⁶ Kipala eni ikilepa Akolaliyo tou wa papete oa pikana toa taatekoa toameadeko wane ekene wamuku. Akolaliyo i ali atoa one wa takoa motikilepa Iserele yene peya takoa moameneya.

⁷ Akolaliyo papete Eberame-pala okome okome mana Aisake tama pokoi yenepa neke kauamikiti tetepo takoane meou wa akeneyano, Eberameke tagene yene peyapa Akolaline mana konomikiti mena. ⁸ Eya wane ekene uku. Akolaliyo one mana kono-mikiti i i wa takoa moa latikakilepa Eberameke tama nekeneya tokome tokoya mena. Ne-loeke tagene yene auapekene dikou wa Eberame-pala papete oa togotokana tokome ni toko. ⁹ One eni toatekalekepa Akolaliyo Eberame-pala eya wa oa pianeya. *Nepala oane pikouna toane taatekoane toatekou oi nokalepa oto waka-peane nokolu neke natono Serayo neke mati opikoo wa akeneya.*

¹⁰ Nika Rebekayo one matita takuta opikilepa odene ago tone kua ago Aisakene opikaneya. ¹¹⁻¹² Eni matita wete opikameneyake Akolaliyo papete odene mati one wa takoa moopikome einatoa-pala okome *namolo agome putunagono pupu takoa meoo* wa oa pianeya. Nipa eni

matitame padele poaneleka epetaneleka wete toameneyake akeneya. Akolaliyo edikakomempa kini padele taneleke taneya mena. I ago takoane mou wa wene toopikilepa one wene litia tadeko wa ali atoa peyame wene tomoa tokome ni taneya. ¹³ Akolaliyo one eni tokanakaleke akene toa panagome one bokuke wia mekakome okome *Yekobeke wene mekoane mekeneke Iso kote tokolo waku wa wia mekaneya.*

¹⁴ Akolaliyo edikakomempa nipa kiyo wamenele eni toko wa totome amele toko patu. E'e mena. ¹⁵ Enilekepa Akolaliyo Mosese-pala eya wa akeneya. *Panago ela moane auapeouno wene pikenepa nipa ela moane auapeou. Wa panago mama moane auapeouno wene pikenepa nipa mama moane auapeou wa Akolaliyo akeneya.* ¹⁶ Nipa Akolaliyo edikakomempa tone tokolekeka tone wene pikolekeka kipa one wa takoa motokoya mena. Pa one wene litia tokala toko. ¹⁷ Enilekepa Akolaliyo Idipi tobou ago Perou-pala akenemo one bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Ne tobou ago meamene wane moane kakakilepa nepala telekole tokoule-kiti ete-kitame enemotoane tekene tokouna. Nipa ta piko peya pitiki-kitame anu ibini kamotokamotoane tekene nitikouna wa Petou-pala akeneya.* ¹⁸ Akolali nitane ago tokome panago ela moane auapeouno wene pikomempa nipa eni toko. Wa panagome one agale yakamademe wamotoapa one kolotini lupi takatapeko.

Akolaliyo Pade Ali Atoa Kote Motokome

Wa Pade Ali Atoa Ela Motokome Tokomo

¹⁹ Akolali onepa nitane agono, anu oya-lawe kiwi panagome-kiti eya wa kikoa oko patu. Akolali wene pikole teyo edoa tagamotoa-pe. Padame pade menano, Akolaliyo poanele wini tiki wa tone poanele tokooke koiso edoa akamotoa-pe wa oko patu. ²⁰ Anu oya-lawe ne-kiti pa ali kakeke Akolali widikoa kikoa ikilepa edekolo oko-pe. Panagome-kiti kamo itono moa mete pade latikolopa one eni latiko meteme eya wa amele toko-pe. No dikane mete edekolo latiko-pe wa kikoa amele toko-pe. ²¹ Mete latikagome kamo itono wane mutua moa mete takuta-kiti latikilepa iya keneke epetaneya-kama lobutou wa latia wa iya keneke nee yabunu eya lobutou wa latia toko. One pine ago tokome one wene kibutukoa mea tokome padeya epetaneyaka poaneyaka oyake latiamele toko.

²² Eni toko toa Akolaliyo eya taneya. Poaneleke kotimi wene mati luaneya meaneya. Nitoa padele padele tubele toa keleyo kibu moademeke one kibu moa wia atukateka yename poanele tokoi tokoi kibu moamoa poti nepia meaneya.

²³ Nitaneyake one ela moa yopiateka-kitipa a tibuke one keneya pa teleta taneya meemoa pomotoa one wa takoa moopianeya. Nipa one eni peku a tibuke lawetoane tagatapeou wa takoa moopianeya. ²⁴ Totopa one wa eni takoa motokomepa padeka-kiti Yu yatene ali atoa padeka-kiti ete pa yatene ali atoa takoa motaneya.

²⁵ Enilekepa Akolaliyo akene toa Oseayo one bokuke eya wa wia mekakaneya.

Papete pa yatene tetepo takakene wakouna ali atoapa no yatene wane oane wa papete wene

mekamekene wakouna mone yenepa anu kolotini yene wane oane tou. ²⁶ Papete kipa no yatene mena wane okouna takepa eida kipa meemoane puku Akolaline mana konomikiti wane ou wa Oseayo wia mekakaneya.

²⁷ Eina toa Akolaline agale toawe a Kane ago Aisaiayo Iserere yateneke eya wa kayo akeneya. Iserere yene kipa ue kibi keneya oi moamele toameneya kainya mati mekolika Akolaliyo pa natetekoa one wa toa moo. ²⁸ Ali Muno agome ali atoa peya kini poanele tokoike nami wiapa kotikatapea koiso akanokome kibu mootapeoo wa Aisaiayo akeneya. ²⁹ Nipa Aisaiayo papete eya waka wia mekapiane toa too. *Telekole-kama toko Ali Munagome natetekoa kiwi meati wa ali lene moamoo tokapa nipa Sodome Gomora tatake meane ali atoa keneya toto yateneka tua atutapeoo toka wa wia mekapianeya.*

Iserere Yename Yesunomo Wakenemo

³⁰ Nipa eya wane ekene uku. Akolaliyo kiwi poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya memotoa e ku pa yatename toa enameneyake Akolaliyo eni pa yenepa poanele toamene yene tetepo takoa meaneya. Nipa kini Keraisuke wene tugakoike taneya. ³¹ Nitaneyake Yu yatename Akolaline leneke poanele toameneya meato wa wili tokoa kawa teko tokale wakeneya. ³² Edekale taneya-pe. Keraisuke wene tugamekete tekete Mosesene totono litia tootapeadete wili tokoa kawa teko tokale wakeneya. Nipa Akolaliyo takoa moa plane kue waneke ogo witikale

kajaloganeya.# 33 Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Anume tukule enoe. Saione take kue wane takoane moane piku. Ali atoa ogo witikolo kajalogamotoane tuku. Nipa puku pekete toa tugamotoane tuku. Nitikuyake kue wane adeka pikene uku agoke ali atoa wene tugoa meketepa oneke ya tokale mekileka toamoi wa panagome wia mekapianeya.

10

¹ Anu oya-lawe kipala ukumo yakamene. No yatene Iserele yatene Akolaliyo toa momotadiya wane kini kowitikakala tuku. ² No yatene ali atoame Akolalinele wedoa takadete wili tokoa kawake one wene kekatikile agopa tokolo pata pale tiki. ³ Nipa Akolaliyo ali atoa poanele toamene tetepo takakome tokole agopa tokolo kini weneme one leneke poanele toameneya meoono wene pianeya mekete tiki. Nipa Akolaliyo kipa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneyaya memotoa toatikile toamadete waki. ⁴ Keraisuyo Mosesene totono litia tootapea mea tukome eni totono teiganeya. Nitaneyano, opa Akolaliyo ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneyaya mekilepa Keraisu einagoke wene tugoa mekili tokome toko.

⁵ Papete Moseseyo one totono yametekilepa *poanele toamene tetepo taneya meemoa poadetepe nipa i totono-kama litia tootapeamene* wa yametaneyaya. ⁶⁻⁷ Opa ali atoapa Yesuke wene tugoa mekili tokome Akolaliyo poanele toamene

yene tetepo takoa wene keaneya mekoke eya wa wia mekaneya piko. Eya wa wameamene. Kipa poanele toamene tetepo taneya meade-tepa teyo Keraisu enemotoko patu. *Nipa ate tibukeka tuane ali atoa pote meki takeka teyo enemopoko patu* wa wameamene. Keraisu one weme itonoke wete nome mea tua wa ate kamo pekeneya wa panagome wia mekaneya. ⁸ Eya wa okome akeneya. *Onekemopa ta tetemada akenemo mena. Kini kabunu kenekeka kini tepeneka wete lukaneya* wa wia mekakome akeneya. Enipa Yesuke wene tugatikimo totome toawe okomoke uku. ⁹ Totome eya wa toawe oko. Yesu einakagopa kini Ali Munu wa kini kabunume peeta-pea oa ni einakago tukale Akolaliyo moa kamotokaneya wa eni tanemo tepene lua tokolipa Akolaliyo kiwi toa moo. ¹⁰ Nitoono, kini tepene Yesunomo yakoa moa luketepa poanele toamene tetepo taneya meoi. Ni kini kabunume Yesuke wene tugakoinakamo toawe eketepa toa motaneya meoi. ¹¹ Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. Yesu *einagoke wene tugoa mekoi-kitameya moamoi* wa wia mekaneya. ¹² Enipa Akolaliyo Yu yateneka e ku pa yateneka takoa enameneya odene yatene tetepo takoa meko. Yu yatene e ku pa yatene-kitika odene ago oneke-kama lukoa meki. One ibini wedekoa kowitiki peyapa einago Akolaliyo pewe-kama wia kako. ¹³ Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Ali Munono ibini wedekoa kowitiki peya oneme toa mokala too* wa panagome wia mekaneya.

¹⁴ Einagokedo ali atoa wene tugoa

meameketepa auapeano ta wa one edoa kowitimotoa-pe. Onekemodo yakameketepa oneke edoa wene tugamotoa-pe. Ni paka mekoika pade-kitame onekemo oa aua noamokolipa onekemo edoa yakamotoa-pe. ¹⁵ Akolaliyo onekemo oa aua yawatekoi yenedo moa wetekamokalepa onekemo yakamene yene mekoika Yesunomo edoa oa aua nomotoa-pe. Akolaliyo eni taatekoa toatekalekepa Aisaiayo wia mekakome okome *wene epetekamotoa agale oa aua niki yenepa kawame kautoa ku nikimokono, ke wa makutukoa moato wa wia mekaneya.* ¹⁶ Onekemo oa menokolika peyame yakoa motaneya mena. Enilekepa Aisaiayo wia mekakome okome *Ali Muno nekemo totome oa metekoonakamo pa natetekoame yakoa motokoi wa wia mekapianeya.* ¹⁷ Nimo ikilepa eya wane ekene uku. Ali atoa Yesuke wene tugakilepa pade ali-kitame oa metekimo yatekete ni tiki. Enimo oa metekilepa Yesunomo-kama eni oa meteki. ¹⁸ Nipa eya wane yatekene uku. Iserele yene paka mekete tekete onekemo yakameneya-pe. Yakatapeneya-li. Eya wa wia mekaneya pikolo tekene ni uku.

*Onekemopa ta piko peyake oa pupitikatapeneya.
Kini agalepa e ku take oa tugatapeneya wa panagome wia mekaneya.*

¹⁹ Eya waneka yatekene uku. Akolaliyo kiwi wakome e ku pa yatene takoa moo wa Iserele yename wene toameneya-pe. Wene tootapeneya-li. Akolaliyo eni papete wene toopianele taatekoa tokale Iserele yename wene toamokaya tokale Moseseyo namolo Akolaliyo oka toa eya wa wia

mekaneya.

No Akolaliyo pa yatene mama motokoule enekete Iserele yene kime eni yatene-pala wene poaneya meoi. Nipa wene meamene pa yatene ela moane auapekoule enekete kotimi wene luaneya meoi wa Moseseyo Iserele yene-pala akeneya.

²⁰ Wa naniko Aisaiayo one Iserele yatene piti moameneya mekome eya wa akeneya.

No tuku toamokoi pa yatenameke no i ago Akolali meadeko wa wene tokoi. No i ago Akolali edane ago patu wa pitia yakameneyake eni pa yene pono yamepokou wa akeneya.

Nipa enilepa wete taatekoa tane tetepo takoa wia mekaneya. ²¹ Pa yateneke nimo okomeke Iserele yateneke eya wa akeneya. *Anu yatene maku-tukoane moadene kawane ta likakouyake kolotini lupi taneya mekete anu agale tagoa toamiki wa Akolaliyo akene toa Aisaiayo wia mekaneya.*

11

Akolaliyo Iserele Yatene Mama Motanemo

¹ Akolaliyo nimo akeneyano, eya wane yatekene uku. Akolaliyo one Iserele yatene wakeneya patu. E'e mena. Noanupa Iserele yatene ago Eberameke tageneya. Bedamine ti pitikene ukuno, Akolaliyo Iserele yene peya wakeneya wa edoa oadete-pe. ² Akolaliyo namolo namolo one wa takoa motane yatenepe wakome wawameneya. Akolaline bokuke Ilaidayo Iserele yatename poanele-kala tokoike Akolali-pala k_o oa akanemo agopa tokolo meki-pe. Eya wa akeneya.

³ *Neke i yename neke agale toawe a akakoina ali-kiti wia tukoa ni neke lodo yoadete kue moa latiane walai-kiti wia tadekoa tokoi. Nekele takaku ago anu kidenali meku. Eni yename noka wia tukadete wili toa kaki-kale* ⁴ *Akolaliyo edemo akeneya-pe. Eya wa akeneya. Ege egeta kadukoa (7,000) ali-kiti nooke pa lukoa mekete paya gode Beale einagonole takamiki. Eni ali-kiti wawamoane pa yopiane kaku wa Akolaliyo Ilaida-pala akeneya.* ⁵ *Opika one Iserere yatene pa natetekoa one wa takoa motikilepa pa pewe witikome tokome toko.* ⁶ *Eni yenepa one weneme pewe witikome one wa takoa motikilepa nipa kini padele epetanele tikike nami witikome tokoya mena. Kini padele epetanele tikilekedo takoa motokolopa nipa one weneme pa pewe witikome ni toko wa amele toamoko.*

⁷ *Nipa eya wane ekene uku. Iserere yename kini moatekoiya tuku tokoa kawa teko tokale wakeneya. Moameneyake Akolaliyo pa natetekoa one wa takoa motane yename motaneya. Ete-kitipa kolotini lupi takatapeneya mekete moameneya.* ⁸ *Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.*

Akolaliyo eni yenane wene moa agopa takatapeneya tokome opika kini leneme enekile enoa moamele toamoa kini kaleme yatekimoka yakoa moamele toamoa tokolo pa meki wa wia mekaneya piko.

⁹ *Depidiyoka dikane yeneke Akolali-pala okome okome*

Iyene kini toge nee mekete nakoika kini yukakoina wakoke moa labakou toa kibu moamene.

Kini toge nee eyake wene piitikaneya yaku pekete toa ogo witikale pitamotamene.

¹⁰ *Kini leneta lianeya mea etepea tugawineya yamotamene. Ke enekakale-kama memotamene wa Depidiyo akeneya.*

¹¹ Eya waneka yatekene uku. Akolaliyo eni Iserele yene etepea tugawineya yamotoa wakome wako patu. E'e mena. Iserele yene etepea pikili tokome Akolaliyo e ku pa yatene toa mokala toko. Nipa eni pa yatene toa motoko toa kiwika toa momotadiya wa Iserele yename wene pimotoa tokome ni toko. ¹² Iserele yename Yesunomo yakameneya tokome Akolaliyo kiwi luku ta piko peya pitiki pa yatene-kiti kamo takou toa pewe wima poko. Nipa Iserele yene kini moatiki toa moameneya pa memotoa wakomepa e ku pa yatene kamo takou toa pewe wima poko. Wa naniko one papete wene toopikanakale taatekoa Iserele yeneka oto wa motokomepa kiwi peya pewe wia tagatapeoo.

¹³ Opi kiwi pa yatene ali atoa-pala ukuno, Akolaliyo kiwi pa yatene meki toane onekemo oane auane yamotoa no takoa kakaka tokolo ni uku. Nikepa pinali anu wa kei piamele toko.

¹⁴ Kipala i ukupa kiwi pa yatene Akolaliyo pewe witikale mekoile enekete no yatename kiwika dikoa meadiya wa wene pimotoane tekene uku. Nipa no yatene ali atoa padeka-kiti toane moadene ni uku.

¹⁵ Akolaliyo one Iserele yatene tewitikoa wakomepa e ku pa yatene-pala oya kakaneya. Nitaneyano, naniko onena yatene oto wa moa pewe witikalepa ali atoa peya tuake wa kamo pou toa wedianeya-kama meoi.

¹⁶ Panagome-kiti one noateko palawe yotokome pade deya Akolaline takoa pikakolopa nipa Akolaliyo eni palawe peyapa one wa tetepo takoa wene keaneya meko. Yomo pade pinedo Akolalineya wapa yenene-kitika Akolalineya wa kiki-likoa oko. ¹⁷ Ni ipele olipe yomodo yenene pedaneya kakolo enekomewa pinago tayo lono pome paya olipe yomo yenene teimoa nome eina pedane luku kikutukoa lutua kakako. Eina toa Akolaliyo kiwi pa yatene-kiti moa one yatene pakeke moa kakaneya. Nipa one matane yomopala moa lipukou toa kiwi weye akoa meko. ¹⁸ Nitikono, anu oya-lawe kime eni wakene Iserele yenepa pedane yomo yenene wa paya tetepo takameamene. Eya wa wene taneya meamene. Yenenekepa yomo pine witakoya mena. Yomo pinekepa yenene witakoya. ¹⁹ Kime eya wa mate agale iki patu. Pinagome eina pedane yomo yenene wakilepa kiwi moa lua kakademe ni toko. Tamele tadeko wa iki patu. ²⁰ Winimopa nimini ikilika eya wane uku. Akolaliyo onena Iserele yene wakilepa Yesunomo yakoa moamokoli tokome ni taneya. Nitoapa kiwi pa yene moa lua kakakilepa Yesunomo yakoa motokoli tokome ni taneya. Nitaneyano, kini wa kei piamoano, Akolali piti moamene-ye. ²¹ Akolaliyo onena Iserele yatene wakene toa pa yene kiwika wakayano, wedoa meamene. ²² Akolali nitane ago tokome padeka-kiti ela motokome wa padeka-kiti kote tokolo wakome toko wa wene taneya meamene. Onekele takoake wakene-kiti kote tokolo wakomeke anu oya-lawe kiwi ela moa yopiko. One ela moa mekome

yopikota pa mea kakilipa nipa kiwi ela moa yopia-kala meko. Mea kawameadekolipa Akolaliyo kiwi-palaka pilia wawoo. ²³ Onena Iserele yename ae poanele tekete tadeko wa Yesunomo yakoa motokolipa oto toa motokome kiwi pegetoa kakoina luku wa moa kakoo. One nitane ago tokome tamele toko. ²⁴ Kipa matameneya paka witakoya olipe yomoke teimoa one mataneya kako olipe yomoke lua togotoa kakakona. Nipa ali-kitame padele lugutukoa toamikile Akolaliyo eni tokona. Iserele yatenepa one mataneya kako olipe yomono, kiwi kakoina lukudo wa moa kakakomepa nipa ali-kitame kini matane yomo yopikete lugutukoa tikile eni too.

Akolaliyo Ali Atoa Peya Ela Motokomo

²⁵ Akolaliyo papete ali atoa-pala kaukoa meanemo toaweane uku. Anu oya-lawe kini wa kei pia mate agale akaya tokolo ni uku. Iserele yename Yesunomo yakoa moamoa tugi akeneya meake pa edikaneya mea togamoi. Nipa Akolaliyo takoa moopiane pa yatene ali atoa peya oneke lukoa menokoli Iserele yene oneke wa lukoa menoi. ²⁶ Nitikoli Akolaliyo onena Iserele yene peya toa moo. Nipa eya wa wia mekapiane toa taatekoa too.

Kiwi toa moateka ago nikilepa Saione ta kawa noo. Eni nokomepa Yekobeke tagoi-kiti kini Akolaline totono tagoa poanele tokoile moa kogatapeoo. ²⁷ Kini tokoi poanele moane kogatapekilepa nipa kiwi auapekene dikou wane papete oane togotokouna taatekoane tou wa Akolaliyo akeneya.

²⁸ Iserele yename Yesunomo yakoa moamikili Akolaliyo poi teia mekilepa nipa kiwi luku e ku pa yatene ali atoame Yesunomo yakoa momotoa tokome toko. Nitikoyake Iserele yatene papete one wa takoa motaneya tokome kiwi opia tagaane ali-mene wene taneya mea Iserele yateneke pa wene mekoa meko. ²⁹ Akolali nitane agono, i yatene one wa takoa moa pewe witikilepa one wene wia wawamokome pa toa togako. ³⁰ Papete kiwi pa yatene ali atoame Akolaline agale tagoa toamokoino, opi Akolaliyo eya toko. Onena Iserele yatename one agale tagoa toamikili tokome kiwi pa yatene-kiti ela moa yopia meko. ³¹ Akolaliyo kiwi pa yene ela moa yopikolo tokome onena Iserele yename Akolaline agale tagoa toamiki. Nipa Akolaliyo kiwika eina toa ela moa yopimotoua tekete tiki. ³² Eya wane ekene uku. Papetepa ali atoa peya one agale tagoa poanele etepea toma pomotoua Akolaliyo wakilepa eya tou wa wene toopikome taneya. Wipitikene kini poanele tokoike nami wiameneya kibu moamikilepa kiwi peya pa ela motekene tou wa wene toopikome taneya.

Ali Atoame Akolali Kei Pikete Oatikimo

³³ Akolaliyo toto kamo takou toa edikoua pewe wia kako. Wene muno meane ago tokome pademo pademota wene tootapeneya meko. One toateka wene toopiane toa pine edoa toa ato-pe. One wene toopiane toa taatekoa tikilepa dikoua toko wa padameka toaweakamele toamoko.

³⁴ Enilekepa eya wa wia mekaneya piko.

*One tepene piko wene i i wa teyo tetoa enoa toawe
omotoa-pe. Ali Muno ago teyo olaukamotoa-
pe. ³⁵ Ali Muno agome padeya tukua mem-
otoa onekeya pade metikilepa teyo tomotoa-
pe wa wia mekaneya piko.*

³⁶ Padeya padeya peya Akolaliyo-kama latia pi-
aneya. Enika eniya peya oneme pa yopia-kala
kako. One kei pimotoa tokome ni toko. Nitiko ago
kei pia-kala mema patoane uku. Ee nimini.

12

Akolalike Padeya Mea Lodo You Toa

Yono Kawa Eyame Onekele Takama Yamene

¹ Anu oya-lawe kipala ina okounakalekepa eya
wane uku. Akolaliyo toto edikoa ela moa mekono,
one kalono takoa padeya lodo you toa eya tamene.
Tepe kolotini yono kawa ika iyame nekele-kama
takou wa one wene kekama pamene. Nitou wa
onekele wedoa takama pamene. ² Itono peku noa
tiki-kitame tiki toa toameamene. Nitameneya kini
namolo poane wene wia wawa Akolalike-kama
wene piitikaneya meamene. Nitiketepa Akolaline
wene pikole wene toa toi. Nipa padele padele
epetanele ni Akolaline wene kekatikile ni onekele
takakete toatikile i i wa wene toa toi.

³ Akolaliyo one agale oa aua poano pa wa
no pewe wia moa kakaka tokolo kiwi peya-
pala eya wane uku. One peku kiwi tutu tutu
wa laweteko toa noa teketepa odenele-kama
toameneya onekele tatite toa takoa mekino,
onekele takakene tuku toa neme ta wa mate
agale wameamene. ⁴ Eni uku toapa yono

kawa lene timini tepe kolotini eya odeneya kaaloganeyake eniya-kitame odenele-kama toamoa ele kule tutu tutu wa tatite toa tiki. ⁵ Eina toa toto Keraisu-pala lipua meko-kiti peya mati mekoyake odene ago Keraisuno tigini kaalogane tetepo taneya meko. Nipa ete oto wa liputakutukoa meko. ⁶ Akolaliyo toto pewe witikome peku tutu tutu wa laweteko toa noa teketepa odenele toamoa onekele tutu tutu wa tatite toa takako. One agale toawe akateko peku lawetekolopa nipa onekele takakete toatekole yameteko toa litia toawe akato. ⁷ Ete-kitanele takamedekolopa nipa kinikile takama pato. Akolalinemo olaukamedekolopa nipa onekemo olaukato. ⁸ Ali atoame onekele takoa togamotoa tekete kini wene weye akoa auapeamedekolopa nipa nitato. Padeya toameneya pa meki-kiti tonekeya tatia meamedekolopa nipa keda takoa mekala tato. Ali atoa yopia kamedekolopa nipa wedoa yopikoa kato. Ke enekakolo meki-kiti ela moa auapeamedekolopa nipa ko wameneya wene epetaneya mea tato.

⁹ Tepene poane wene pimotoake pa kabunume i ago neeke wene mekoane meku wa wameamene. Ele kule poanele peya kote moa titi toma pamene. Ele kule epetaneleke-kama wene piitikaneya meamene. ¹⁰ Kipa Keraisuno wamene laine-mikitino, ete oto wa wene mekanali yoma pamene. Nipa kini kini ete oto wa kei pikala tamene. ¹¹ Ali Muno agonolepa kote au keneya moa takameneya poga poga toa takama pamene. ¹² Akolaliyo wipitikome epeteko tokale nepia mekilepa wedia mea nepia meamene. Nipa ke

enekakale meketeka Akolalinele poti takoa togato wa one kowitikala tamene. ¹³ Akolaline ali atoa padeya-kiti toameneya pa mekolipa kinikiya pade tatia meamene. Ni pade ta kawa noka ago eneketepa nee noano noo wa makutukoa moamene.

¹⁴ Panagome-kiti ne tete metekalepa nipa topo takoa poanemo wameamene. Nitameneya einago pewe wia kamene wa Akolali kowitikamene. ¹⁵ Panago-kiti wedia mekalepa nipa one-pala wediata meamene. Wa panago-kiti komo oa kakalepa nipa ela moa one-pala komo oata meamene. ¹⁶ Wene odene kotuta kakatagutukoa meamene. Ete yene paya tetepo takoa meamoano, ponopene yene-pala wedoa oya kakoa meamene. Ni anume tuku toa neme ta wa mate agale wameamene.

¹⁷ Panagome-kiti ne toa potokakalepa nipa padele poanele topo takoa toameamene. Nitameneya padele padele tikilepa ali atoane leneke epetanele-kama tamene. ¹⁸ Wene odene kotuta kakatagutukoa meato wa ete yene-pala oya kakoa enekala tamene. ¹⁹ Panagome-kiti ne toa potokakalepa kibu motikileka toameamene. Nipa Akolaliyo einago-pala kotimi wene luaneya mekome kibu motokamotoa nepiamene. Eya wa wia mekaneya piko. *Padele padele poanele tokoike kibu motokilepa no Ali Munagoyo-kama nami wiane tou* wa wia mekaneya piko. ²⁰ Akolaliyo nitoono, kibu moamoano, eya tamene. *Nepala poi teiane ago kobume tuaneya mekalepa one nee takoa lawetamene. Ue nodome tuaneya mekalepa ue nomoa lawetamene. Nitikalepa one poanele*

taneke ya tokale meoo. ²¹ Einago kibu moateka wene ponoka toa neke wene moa koigakayano, epetanele toma pamene. Nitikepa poanele moa kautoo.

13

Ta Talo Tiki Ali-kitike Lukoa Meatekomo

¹ Kanosolo Kapomane eya ali-kitame tamene wa okoi toa litia tamene. Enika eni yenepa Akolaliyo one wene toopikana toa tokome moa kakakala taneya. Nipa e ku yatene mekoi toa tatikamu toa moa kakakala taneya. ² Kini okoile toamadete wawa tagaketepa nipa Akolaliyo moa kakane ali-kiti eni wakete toi. Nitikolipa Akolaliyo koiso akoa kibu moo. ³ Epetanele toma yaketepa nipa Kanosolo Kapomane ali-kiti edoa piti moadete-pe. Poanele toma yaketepa nipa kibu motokaya wa piti moamele toko. Piti moameneya atiki toane meou wa wene piketepa nipa epetanele toma pamene. Nitikoli enekete ta talo tokoi-kitame ke wa kiwi kei piei. ⁴ Kiwi talo toa epetekamotoa tokome Akolaliyo Kanosolo Kapomane ali-kiti moa kakaneyano, nitoi. Anu oya-lawe kime poanele toma yaketepa nipa kibu motokaya wa piti moamene. Kiwi kibu moatiki tele lukatapeneya kakino, kini tokoi poaneleke nami wia kibu motikilepa Kanosolo Kapomane ali-kiti Akolali patu kautakoa kakete toi. ⁵ Eni yename okoi toa litia tikilepa nipa kibu motokaya wa piti moa tamene. Ni tepeme epetekoia tamene wa oko toane tamedeku waka litia tamene. ⁶ Takesi kue pitikakilepa nipa ta talo yename Akolaline pupu takoa mekili

tekene pitikamedeku wa tiki. ⁷ Nipa Kanosolo Kapomane ali-kiti meatiki toa meamene. Takesi kue pitikamedekalepa takesi kue pitikamene. Kasetome takesi kue meamedekalepa kasoteme takesi kue meamene. Panagoke nate wene pianeya lukoa meamedekalepa oneke nate wene pianeya lukoa meamene. Ni panago kei piamedekalepa one kei piamene.

Ali Atoake Wene Mekoa Mekete Toatekomo

⁸ I agome onekeya nani oto memotoane tekene anukuya pade opi meteku wa edikoa ete oto wa nami kakanali yoameamene. Eya tamene. I ago nooke wene mekoa memotoane tekene oneke wene mekoane meada wa ete oto wa wene mekanali yamene. Edikaketepa nipa Akolaline totono litia toatiki kotu kakoa tekete tiki. ⁹ Kini totono dikakoya. *Panagono atoa-pala koua pi-amoa ni ali atoa wia tukamoa ni panagoneya kode moamoa ni ete ali atoa akoa agale wamoa ni panagoneya tepi moamoa ele kule poanele peya toameamene wa wia mekaneya piko.* Enika enile toameamene wa akenepa nipa *pinali neke wa wene mekoa mea mama motoko toa ete ali atoakeka wene mekoa mea mama moamene wa Moseseyo okome akeneya.* ¹⁰ Eko ali atoake wene mekoa mekagomepa eko ali atoa-pala toa potokakileka toamoko. Eko ali atoake wene mekoa mekomepa nipa eina totono litia toateko kotu kakoa litia tootapekome toko.

¹¹ Kime edikoa meketepa eina oipa opi nekedeko wa wene taneya meamene. Akolaliyo toto toa moo wa papete Yesuke titia wene tugoa meketepa enile tomotoa poti nepia mekoo.

Opa eni toateko tigotoma nokono, atu pia meameneya kamokoa nepia meamene. ¹² Kolopa pilia ta patademe tokono, likonu poanele toma pokoonakale tewitikoa wato. Nitoapa pa keneke poi topadete tue kotokoto eya moa pikoa kawou toa epetanele toma pato. ¹³ Nipa pa keneke yakete toateko toa epetekoa meato. Bia ue eya noa piamoa ni pamoko atoa-palaka padane atoa-palaka koua piamoa ni neno wamoa ni panagoneya tepi moamoa edikoa toamato. ¹⁴ Nipa poi topadete moa kawatiki mamina moa kawou toa Ali Muno Yesu Keraisu-pala lipua meamene. Wene ponoka toane ele kule poanele toada wa wene kibutukoa meameamene.

14

Yesunomo Wedoa Yakoa Moamoko Ago

Ela Motekete Toatekomo

¹ Panago Yesuke wene tugoa meake wedoa lipua meamokolopa nipa one-pala oya kakaketepa one kekanele latikoa toamokoleke neno wameneya pa makutukoa moamene. ² Yesuke wene wedoa tugoa mekagomepa padeyaka kekaneya latikoa wawamoa nee melepu eya atiki toa moa nako. Wa panago Yesuke wedoa wene tugoa meamokagomepa one kekanele tamene piti moa mekome kai melepu eya wawa ipe witakoya nee takoa moa nako. ³ Eya kuya peya moa nako ago nemepa kekaneya wawa noamoko ago paya tetepo takameamene. Ipe witakoya nee odene takoa moa nako ago nemepa o ago-pala kekanele wini toko wa kikoa wameamene. Kita odeneletapa toamiki

agotake Akolaliyo kita one wa takoa motaneya tokolo ni uku. ⁴ Panagono pupu takako ago one tokolepa ete-kitame edoa takoa enemotoape. Epetanele tadekaleka poanele tadekaleka one pupu pinagome odene takoa enamele too. Nimo ukuyake pupu agome pinagonole takoa togoo. Nipa Ali Muno agome one patu poapeneya kautakoa kamene wa one tele lukakale takoa togoo.

⁵ Panagome-kiti ta patako pade Akolaline takoa oi pikoa kako. Wa panagome e ku ta patako takoa enameneya ta patako peya midi plane tetepo takako. Enipa kini kogonono, mainagome tokole litiane tuku patu wa wedoa wene kibututukoa litia tamene. ⁶ Panagome-kiti ta patako pade Akolaline takoa oi pikoa mekilepa Ali Muno agono wene pikole tuku wa wene pia toko. Wa panagome melepu eya moa nakilepa Ali Muno agono wene pikole tuku wa wene pia toko. Nipa Akolali-pala ke wa ootokoa nako. Panagome tawe eya wawa noamikilepa nika Ali Muno agono wene pikole tuku wa wene pia toko. Nipa Akolali-pala ke wa oa wawa noamoko. ⁷ Itonoke pa meadeteka tua poadeteka tone tone wene pikolekama litia tamele toamoko. ⁸ Totopa pa meketeka tua peketeka Ali Muno patu kautakoa kakete toko. Nipa pa meketeka tua peketeka tone Ali Muno agoke-kama lukoa meko. ⁹ Einago Keraisu tuake wa kamo a pikilepa toto pa meketeka tua peketeka Ali Muno oneke lukoa memotoa tokome ni taneya. ¹⁰ Wipitia ta pataka-pete Akolaliyo toto peya one leneke moa kakoa koiso akoono, neke oyagome tokolepa edoa takoa enoa akade-pe. Neke oyago edoa paya tetepo takade-pe. ¹¹ Eya wa wia

mekaneya piko.

No tuamateku ago Ali Munoyo uku. Ali atoa peya no kakakoa wadini tukukala toi. Peyame no Akolali-pala ke wa kei pia kawoi wa wia mekaneya piko.

¹² Eni toateka oi witaka-petepa toto peya tone toma pokoonakale i i wa tone tone toaweā okala too. Akolaline leneke kakete nitoo.

¹³ Nitoono, papete ete oto wa akoa agale wamatoane uku. Nitameneya kini oya-mikitame etepea poanele toma pomotoa tikile-kiti toamato wa oa togotamene.

¹⁴ Enipa Ali Munu Yesu patu kautakoane kakene eya wane uku. Padeya nee odeneyaka totome kekaneya latikoa wawateko toa mena. Nitoa wawateko toa menake panagome-kiti iya neepa kekaneyano, waou wa wene piake nakomepa poanele eni tokome too.

¹⁵ Dikane ago neke oyago kakakoa one kekaneya pade neme-kiti moa nakepa nipa one wene keda takake too. Nipa oneke wene mekameneya meke too. Einagokeka Keraisu nome tuaneyano, einago kakakoa one kekaneya pade moa noameamene wane uku.

¹⁶ Nipa neme-kiti eya kuya nee kekaneya latikameneya atiki toa namele tokoyake ete-kitame kini kekanele wini toko wa ne akoa agale akaya tokolo ni uku.

¹⁷ Akolalike lukoa meketepa nipa edikoa eya kuya nee ue edoa takoa enato-pe. Nitameneya eya tato. Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneyā memotato wa one-pala odene wene pia kilikoa mea ni Epetane Yomini awinaneya mea tekete wedia meato. ¹⁸ Keraisunole edikoa takaketepa nipa Akolaline wene kekatekole eni tekete too.

Nitikolo enekete eko ali atoame ke wa toto kei piei.

¹⁹ Kipala ina okounakalekepa tone tepe kolotini kilikoa meatekole toa enato. Nipa Keraisunole wedoa takadetepa ete oto wa auapenali yatoane uku. ²⁰ Panagome-kiti Akolalinele takoa meake wakaya tokale kini nakoi nee melepu eyake neno oa piliameamene. Padeya padeya nee melepu eya ali atoame noatekoi toa latia pikaneya. Nitaneyake one kekaneya wawa noamokago etepea pomotoa one kekaneya moa naketepa poanele tekete toi. ²¹ Dikane ago kini oyago pade etepea pokaya tokale one kekaneya melepu gerepi po ku ue eya titi takoa noameketepa nipa epetekoa tekete toi. ²² Padeya padeya ue nee melepu namele toko wa wene piketepa kini wa lukoa meamene. Akolaliyo wene tokono, eya kuya namele toko wa toawe wameamene. Panagome-kiti eya kuya nee melepu namele toko wa wene pia tikilepa one tepeme mena wa wawameneya tokopa kolotine yawatekago eni. ²³ Panagome padeya nee-kiti namele toamoko patu namele toko patu wa poome taneya mekomeke moa nakomepa poanele eni toko. Nipa one tepeme ta wa wameneyake tokomepa poanele eni toko. Padele padele tikilepa ipa kiyō akenelēno, tamene wa tepeme wameneyake tokomepa poanele eni toko.

15

Eko Ali Atoane Wene Moa Auapeamene

¹ Totopa Yesunole wedoa takama poko-kiti tonekele toameneya eya tatoane uku. Padele padele kekanele tamene piti motaneya mekete

Yesunole wedoa takama poamiki-kitipa mama moa auapeato. ² Eko ali atoame Yesunole wedoa takama pomotono, wene epeteko auapeatoane uku. ³ Keraisu itonoke nikilepa onekele toademe nekeneya mena. One eni nokome oatekamo panagome Akolaline bokuke papete eya wa wia mekaneya. *Atai, pade-kitame nepala taumada toa ikili yatekenepa nipa no-pala odeneka dekoa poanemo akene tetepo takoane yateku* wa wia mekapianeya. ⁴ Akolaline bokuke wia mekanemo peya wia mekakilepa totoka ke enekakale meake wedia memotoa olaukatekoimo eni wia mekaneya. Nipa ke enekakale meake onekele poti takoa togane yene Akolaliyo auapekana toa totoka auapeo wa nepia memotoa taneya. ⁵ Nitaneyano, onekele poti takoa togamotoa auapeko ago Akolali-pala eya wane kini kowitikaku. Keraisu Yesuyo nekele-kama takako toapa anu oya-mikiti odene wene-kama pianeya mea takamotono ta wane kini kowitikaku. ⁶ Nipa odene wene pianeya mea kabunu koukotukoa tekete tone Ali Muno Yesu Keraisuno Akolali oneketai kei pia kamotoane tuku.

⁷ Nitikuno, Keraisu Yesuyo kiwi makutukoa motane toa tekete kini kini ame anai wa ete oto wa makutukoa moamene. Akolaline ibini kamotokamotoane tekene ni uku. ⁸ Enipa eya wane ekene uku. Keraisuyo Yu yenanele takademe nokomepa Akolaliyo kiwi yatene auapekene dikou wa tone kua-mene-pala papete oa pikanakale taatekamotoa tokome nekeneya. ⁹ Ni Akolaliyo kiwi pa yeneka ela motokome

makutukoa motoko wa pa yename Akolali kei pimotoa tokome nekeneya. Akolaliyo eni taatekoa toatekaleke eya wa wia mekaneya piko. *Pa yatene ali atoa dekoane mekene Akolali kei piato wane ne kei plane neke ibini wedekoane lo agale oane tou.*

¹⁰ Eya agale tiginika wia mekaneya piko.

Kiwi pa yatene ali atoa Akolaliyo takoa motane Yu yene-pala wedikete wediamene wane uku.

¹¹ Eya waka wia mekaneya piko.

Kiwi pa yatene ali atoa peya Ali Muno kei piati tamene. Ta piko peya pitiki yene kiwi peya nitamene.

¹² Aisaiayoka eya wa wia mekapianeya.

Yesi-loeke tawateka ago pade taatekoa noo. E ku pa yatene talo toa-kala kawademe noo. Pa yatene-kitame one tokale nepia mekete wedia meoi wa papete wia mekaneya.

¹³ Einagome tokale nepia mekete wedia memotoa toko ago Akolali-pala eya wane kini kowitikaku. Anu oya-mikiti neeke wene tugoa meketepa tepe mataketikoa wedia memotono ta wane kowitikaku. Nipa one Epetane Yominine tele patu kautakoa kakete kolotine mea nepia memotoane tekene kowitikoane uku-ye.

Poloyo Yesunole Takakome Tanemo

¹⁴ Anu oya-lawe kiwi wene epetaneya-kama mea ni Yesunomo yakoa mootapea ni kini kini ete oto wa wene toa olaukoa tikino wene tekene uku. ¹⁵ Widikoa meketeka padele toatikile wene kayapea toamokaya tokolo pademo telekomo wa wiane wetekaku-ye. Akolaliyo no pewe witikome moa kakaka tokolo tekene ni uku.

¹⁶ No moa kakakilepa e ku pa yatene pitikika Yesu Keraisunole takama pomotoa toka. Nitikale tekene Akolaliyo ali atoa wene epetekakome tokomo eni oane auane yakilepa oneme eya tomotoane tuku. Pa yatene ali atoame onekemo yakoa motokoli Epetane Yominiyo wene moa k_iyo akakome i yenepa neke wa metekale momotoane tuku. Nipa anu padeya-kiti oneke meane lodo yotane tetepo takoa wene keaneyā mekome momotoane tuku. ¹⁷ Nilepa Keraisu Yesu-pala lipuane mekene tuku wane pinali anu wa kei piamele tokolo uku. ¹⁸ Nitamele tokoyake eya takama pokoumo odene kiwi wene takakene uku-ye. Pa yatene ali atoame Akolaline agale yakoa tomotoane tikilepa Keraisu Yesu patu-kama kautakoane kakene onekemo oane onekele takama yawane tekene tokou. ¹⁹ Nipa padele padele telekole ali atoane wene kainya pikanele toma yakilepa Epetane Yominine tele patu kautakoane kakene tokou. Keraisunomokama eni oane auane yakenepa Yerusaleme take laigoane Ilirikume take tugakou. ²⁰ Nipa ete alikitame onekemo wete oa aua pokoika poamou wane ali atoa yakameneya mekoika-kama oane auane yakou. ²¹ Enipa Akolaline bokuke eya wa wia mekane toane taatekoane tokou. *Iuku agonomo oa aua poamene take pitikoi-kitame einago enoi. Ni einagonomo yakameneya mekoi-kitame onekemo yakoa moi.*

Polo Lome Take Ugu Poateka Wene Pianemo

²² Ete yatene eka e paka paka pitikoi toane Yesunomo oane auane yakouya tekene Lome

take wida wete noamokou. ²³ Opa i ta-kitike Yesunole takoane peya takaneya meane ni mali peya mati ponokale-kama wida ugu none menadiyano wene pianeya meane tekene eya wane uku. ²⁴ Sipeine take poadene kini Lome take dekoane menadene uku. Nipa anu oya-lawe kime anu wene epetekoia auapemotoane wida me me tootokoane Sipeine take poadene uku. ²⁵ Nitadeneke namolo takoane Yerusaleme take Akolaline ali atoa ponopeneya meki-kiti kue eya tatikadene puku. ²⁶ Anu eni tatikatekuyapa Masedonia Geriki tatake Yesunomo yakoa motane yename no takoa mekala tokoi. Nipa Yerusaleme take Akolaline ali atoa padeka-kiti ponopeneya mekete tikino, iya aua poke tatikapoano pa wa mekala tokoi. ²⁷ Enipa kini weneme tokoi. Nipa papete Yu yename kamoya meou toa kini wene epetekanemo Yesunomo oa aua mepokoinake ke wa kini tigrini kamotoa tekete kinikiya kue eya etepea meamedekoli ni tokoi. ²⁸ Masedonia Geriki tata pitikoi yename kini eni metekoiya peya Yerusaleme take auane pone tatikamotekene Sipeine take poadene kini Lome take wida dekoane pinou. ²⁹ Nipa wida nikilepa Keraisuyo no pewe wia tagatapeneya nouno wene tekene uku.

³⁰ Anu oya-lawe eya tamene wane uku-ye. Papete no-pala padele takayano, no auapea wedoa kowitikamene-ye. Tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoa kakete nitamene. Epetane Yominiyo wene takako toa tone tone ete oto wa wene mekanali yoa mekono, anu wedoa kowitikamene-ye. ³¹ Nipa Yudea take Yesunomo

yakoa moamene yenane yonoke no toa momotoa tekete anu kowitikamene. Akolali-pala eya waka kowitikamene. Yerusaleme take pekene kue eya tatikoane metekolu one yename ke wa momotono ta wa kowitikamene. ³² Nitikolipa wida Lome take kolotine none menou. Nipa Akolaliyo nitimotou wa wene piadekalepa wida ko mekene tepe kolotini kilikoa pimotoane meou. ³³ Tone tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolaliyo anu oya-lawe kiwi peya yopia-kala kamotoane uku-ye. Ee nimini.

16

Poloyo Agale Lionate Akenemo

¹ Tone oya atoa Pibi wida noademe toko. Einatoapa Yesuno ali atoa Senekeria take mekika auapeko atoa. ² Einatoa Ali Muno-pala lipua mekono, nokalepa Yesunomo yakoa motane yene makutukoa motekete tiki toa makutukoa moamene. One padeya-kiti toamokalepa kinikiya pade tatia meamene. Einatoame ali atoa kainya mati auapekilepa noka auapea tokano, nitamene.

³ Perisila Akuwilata Yesu Keraisunole no-pala kibusua takakoi ali atoata-pala wete meamene wa akamene-ye. ⁴ Wini ali atoatame no toa motikilepa nooke toa kita oyake tuoo wa tokoi. Wini adoname auapekala tokoinake Yesuno pa yatene ali atoame ta piko peyake oboa mekika kita-pala ke wa amediki. Noanume odene mena. ⁵ Wini adonane yapu Yesunole takoa oboai tiki yene-palaka wete meamene wa akamene-ye.

Anu kolotini ago Epinitasi one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Esia takepa ete yene Yesuke naniko wene tugamotoa one namolo

takoa wene tugaka. ⁶ Kinikile wida wedoa takama yakana atoa Maria one-palaka wete meamene wa akamene-ye. ⁷ No Yu yatene agota Aderonikasi Yuniasita no-pala odeneka po yapu pitikoinakagota einagota-palaka wete meamene wa akamene-ye. Einagotapa ibini akene Aposelo agota. No Keraisuke wete wene tugameneyake einagota oneke wene tugoa meaneya. ⁸ Eya ago Abelietasi one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Ali Munago-pala lipua mekolo wene mekoane meku agoke uku. ⁹ Eya ago Ebanasi toto-pala kikutua Keraisunole takama yakanakago one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Anu kolotini ago Sitekisi one-palaka wete meamene wa akamene-ye. ¹⁰ Apelisi einagopa Yesu Keraisuke wedoa wene tugoa mekago wane uku. One-palaka wete meamene wa akamene-ye. Eya ago Arisobulasi one yapu pitiki yene-palaka wete meamene wa akamene-ye. ¹¹ No Yu yatene ago Erodiono one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Eya ago Nasisasi one yapu pitiki yene Ali Muno-pala lipua meki-kiti eni yene-palaka wete meamene wa akamene-ye. ¹² Ali Munagonole wedoa takama yaki atoata Teraipina Teraiposata kita-palaka wete meamene wa akamene. Ali Munagonole wedoa takama yako atoa anu kolotini atoa Pesisi one-palaka wete meamene wa akamene-ye. ¹³ Ali Munagonole wedoa takama yakoleke ibini akene ago Rupasi nina-palaka wete meamene wa akamene-ye. One niname nopa one mana tetepo takoa meko. ¹⁴ Eya ali-mene Asinekitasi ni Peligono ni Emisi ni Patobasi ni Emasi eni ali-mene-palaka wete

meamene wa akamene. Ni eni ali-mene-pala odeneka obokala tiki oya-mikiti-palaka wete meamene wa akamene-ye. ¹⁵ Ni eya agota Pilologasi Yuliata ni eya ali atoata Neriasi laina ni Olibasi ni Akolaline ali atoa eni yene-pala odeneka obokala tiki-kiti kiwi peya-palaka wete meamene wa akamene-ye. ¹⁶ Yesunole takoa oboa mekete-kama ke wa yono ete oto wa mokala tamene. Yesuno ali atoamepa e ku take oboai tikika mekete ekete kiwi peya wete meamene wa agale oa wetekakamene wa no-pala iki-ye.

Poloyo Wipitikome Akenemo

¹⁷ Anu oya-lawe kipala eya wane uku-ye. Pade ali-kitamepa kime ete oto wa neno oa pili pili toa mekete Yesunole takoa wamotoa toi. Nipa kiwi wida mane mane oa olaukane toa tetekoa toino, dikane ali-kiti titi takama yamene. ¹⁸ Dikane yename tone Ali Muno Keraisunole takameneya kinikile-kama tiki. Nitoa wene meamene ali atoa enekete taba po pitikoa oa yotokakala tikino, lene kia wedoa meamene-ye.

¹⁹ Anu oya-lawe kini Yesuno agale litia tekete tikimo ta piko peyake oa pupitikaneyano, ke wane wediane meku. Ke wane ikilepa one agale litia tekete ele kule epetanele toatikile wene toa tomo-toane uku. Ele kule poanele tamene agopa momotoane uku. ²⁰ Tone tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolaliyo toto auapekilepa tone kawame Setanu kautoa wititapemotoa pene tokono, nepi-amene. Tone Ali Muno Yesuyo kiwi pewe wia yopia kamotoane kini kowitikaku-ye. ²¹ Yesunole takama yakilepa no-pala kikutua tokago Timosi

einagomepa kiwi peya wete meamene wa oko-ye. No Yu yatene ali-mene Lusiasi Yesoneta Sosipata toa einali-menameka kiwi peya wete meamene wa iki. ²² Poloyo oko toane anu yoname wiane mekoane meku ago no Tetiasiyo wete meamene wane uku. Nipa Ali Muno-pala lipuane mekene uku-ye. ²³ Gaiasi einagomeka wete meamene wa oko-ye. One yapu ne noo wa no makutukoa moa mekakagoke uku. One yapukepa Yesuno ali atoa oboai tiki. I take gapomane kuse kuse ago Erasetasi ni tone oyago Kuwotasi einagotameka kiwi peya wete meamene wa iki-ye.

²⁴ (Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo kiwi peya pewe wia yopimotoane uku-ye. Ee nimini.)

Poloyo Akolali Kei Pikome Akenemo

²⁵ Akolali kei piatoane uku. Oneme eya tokoke ni uku. Yesu Keraisunomo ali atoane wene epetekakene ukumo olaukaku toa wedoa litia tomotoa kiwi tele takoa auapekala toko. One eni auapeatekamopa papete one kaukoa mema nekeneyake ²⁶ one agale toawe akane ali-kitame i i wa wia mekama-kala nekeneya. Nititikaneyake tuameneya meemoa poko ago Akolaliyopa e ku yatene peyame yakoa moa litia tomotono, onekemo oa pupitikakama pamene wa oa tukaneya.

²⁷ Akolali wa oatekagopa one odene meko. Pademo pademota padele padeleta peya oneme odene wene tokono, one kei pia-kala katoane uku. Nipa Yesu Keraisu patu kautakoa kakete enabuna nitatoane uku-ye. Ee nimini.

Weneya Totono Keraisu Yesunomo
The New Testament in the Witu Language (also known
as the Wiru Language) of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Witu long Niugini

copyright © 1990, 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Witu (Wiru)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 22 Nov 2019

160088da-6131-52e6-9b0f-c3dc6e8c6abb